ORAS

Kiek debesuota.
Šeštadienį šlapdriba.
Saulė teka 7:18, leidžiasi 4:29.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLI | Kaina 5c | Chicago 8, Ill. Penktadienis, Gruodžio-December 31 d., 1954 m. | Price 5c | 307

Midwest Inter. Library Center
5721 Cottage Grove Ave

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

PRANCUZIJA SUTIKO GINKLUOTI VOKIETIJA

KONGRESO KOMITETAS ATSKLEIDĖ NACIŲ-FAŠISTŲ VEIKLĄ AMERIKOJ

Maža, bet fanatiška grupė ligi šiol laisvai skelbia rasizmą ir kovą prieš demokratiją

WASHINGTONAS, D. C. — Kongreso neamerikinės veiklos komitetas paskelbė savo pranešimą apie "neofašistų ir neapykantos grupes", veikiančias Amerikoj ir paprašė Teisingumo departamentą iškelti joms bylą pagal Smitho aktą, kuris taikomas ir kitiems priešvalstybiniams gaivalams — komunistams.

Komitetas kraštutinius dešiniuosius suskirstė į dvi grupes: 1) neofašistų organizaciją, kuri atvirai propaguoja fašistinę santvarką Jungtinėse Valstybėse ir 2) kiršinimo — neapykantos grupę, kuri nuduoda ginanti JAV santvarką, o tikrovėj kelia neapykantą prieš rasines ir religines mažumas.

Vadovauja nacių liekanos

Fašistinė organizacija, atvirai kurstanti nuversti Amerikos demokratinę santvarką, vadinasi Amerikos atgimimo partija (National Renaissance Party). Ji įsisteigė 1949 m. Jos vadas yra jaunas fanatikas James H. Madole iš Beocon, N. Y.

Partijos 4 puslapių mėnesinis biuletenis yra vienintelis fašistų periodinis leidinys Amerikoj.

1953 m. gegužės mėn. biuletenyminėtas "vadas" Madole rašo: "Ką Hitleris padarė Europoj, tą Amerikoj turi padaryti Amerikos atgimimo partija".

Partijos centras anksčiau buvo Madoles bute, Beacone, N. Y. Šių metų pradžioj centrą perkėlė į Manhattan, N. Y., centrą, 10 W. 90 St.

Hitlerininkai karts nuo karto rengia ir mitingus po atviru dangum, paprastai 88 gatvės ir Yorko Ave. kampe. Jie dažniausiai baigiasi muštynėmis tarp uniformuotų smogikų ir jų priešininkų iš gatvės. Neohitlerininkai nešioja ant rankovės žaibo ženklą, vietoj "hackenkreuzo".

Partijos programa

Paskelbtoj 9 punktų programoj sakoma, kad Amerikoj turi būti panaikinta parlamentarinė santvarka, valdžią reikia atiduoti "paruoštam elitui", sukurti fašistinę korporatyvinę ūkio sistemą, kelti rasinį pasididžiavimą, kovoti už baltąją, arijų rasę ir pamažu ištremti puertorikiečius, negrus, žydus ir aziatus. Žydams turinčios būti atimtos pilietybės, uždrausti įstoti į laisvąsias profesijas ir dalyvauti politikoj, o taip pat kurti rasiškai mišrias šeimas.

Lygina Hitlerį su Washingtonu

Partijos 1953 m. vasario mėn. biuleteny įdėtas straipsnis: "Adolf Hitler išaiškina nacių antisemitizmą". Kitas straipsnis pavadintas: "Adolf Hitler — Europos George Washington".

Nacių "renesanso" vadai ir propagandistai, be minėto Madoles, yra: Matt Koehl, Hans Schmidt, Eustace Mullins, John Lundoff, Frederick Weiss. Pastarasis yra baigęs Heidelbergo (Vokietijoj) ir Sorbonos (Paryžiuj) universitetus. Jie veik visi yra susitelkę didžiojo New Yorko srity.

Neskiria žydų nuo komunistų

"Renesanso" vadai nuduoda esą dideli antikomunistai. Bet kadangi jie neskiria komunistų nuo žydų, jie tikrovėj tėra tik antisemitai. Savo puolimuose prieš JAV vyriausybę neonaciai vartoja komunistų propagandos posakius, pav., kad Wall Streetas yra tikras karų kurstytojas, kadangi turčiai iš karų uždirbą milijonus ir pan.

Kongreso komitetas padarė išvadą, kad ši nacių "atgimimo" partija yra visiškai aiški priešvalstybinė ir antiamerikinė. Komitetui pasiūlus, Teisingumo departamentas nutarė partijoms vadams iškelti bylą už priešvalstybinę veiklą, kaip keliamos ir komunistų vadams.

Pagavo juodojoje rinkoje 43 jankių žmonas Vokietijoj

Atėmė teisę pirkti armijos krautuvėse kavą, cigaretes

BITBURG, Vokietija. — Vokiečių policija pagavo čekę pabėgėlę pardavinėjant juodojoj rinkoj Rytinės Vokietijos porcelaną ir jos užrašų knygutėj rado adresus 43 Amerikos karių žmonų, iš kurių ji pirkdavo cigaretes, kavą ir kitas neakcizuotas, tik kariuomenei ir karių šeimoms skiriamas prekes.

JAV organai patikrinę, kad amerikietės tikrai vertėsė juodąja prekyba, atėmė 1 mėnesiui leidimą joms pirkti armijos krautuvėse. Jų vyrai priklauso Bitburgo ir Spandahlem aviacijos bazėms. Aviacijos viršininkas gen. Robert M. Lee jas įspėjo, kad kitą kartą jos bus dar griežčiau nubaustos.

Prancūzai suėmė 2 mirties pirklius

Nuo jų vaistų mirė 102 žmonės

PARYŽIUS. — Teismo tardytojo nutarimu, policija suėmė George Feuillet ir Leon Decoisy, vaistų fabriko ir laboratorijų vadus, kurie paleidę į rinką nuodingus vaistus.

Visokiomis reklamos priemonėmis jie gyrė savo vaistus, kaip stebuklingą atradimą nuo persišaldymų. Gi vaistas, cino ir vitamino F mišinys, pasirodė esąs mirtinai pavojingas. Ligi šiol nustatyta, kad nuo tų vaistų mirė 102 žmonės, daugiausia jaunesni, kaip 25 metų amžiaus.

Dominikonų 'komunizmas'

NACIONALIZAVO ELEKTROS IR TELEFONO KOMPANIJAS

CIUTAD TRUJILLO, Dominikonų respublika. — Šios Vidurio Amerikos respublikos seimas priėmė įstatymą, kuriuo valstybė nacionalizuoja (nusavina) privačių kompanijų elektros srovės gaminimą (užtvankas), perdavimą (turbinų stotis) ir paskirstymo įmones (transformatorius).

Tuo pačiu įstatymu vyriausybė nacionalizuos ir telefono, kaip vietinio, taip ir tolimo, kompanijas.

Prancūzijos parlamento nariai klausosi premjero Mendes-France kalbos. Į premjerą žiūri Paul Reynaud, buvęs premjeras (kairiame fone). Po ilgų ir karštų debatų parlamentas užgyrė Vokietijos apsiginklavimą.

Austrijos ir Vokietijos klausimai

Kremlius nenori Austrijos sutarties, jis nepageidauja laisvų rinkimų Vokietijoje, galimas dalykas, jis nesiekia ir keturių didžiųjų konferencijos po to, kai Paryžiaus susitarimai bus priimti.

Jei Sovietai pasirašytų Austrijos sutartį, jie turėtų atitraukti savo kariuomenę ne vien iš Austrijos, bet taip pat iš Vengrijos ir Rumunijos. Tuomet Sovietų armijos antplūdis centrinėje Europoje turėtų dingti. Todėl nenuostabu, kad Sovietai visaip išsisukinėja dėl Austrijos sutarties per pastaruosius aštuonerius metus, niekais paversdami 300 posėdžių dėl tos sutarties, trukdydami tą klausimą Jungtinėse Tautose, siedami jį su Triestu, Šiaurės Atlanto organizacija, vokiečių reparacijomis ir kitais klausimais. Atrodo, kad Sovietai jau nebežino ko griebtis, kad galėtų atidėlioti Austrijos sutarties pasirašymą.

Kremlius taip pat priešinasi laisviems rinkimams visoje Vokietijoje, t. y. vakarų ir rytų dalyse.

Aišku, kad po laisvų rinkimų Sovietai netektų Rytų Vokietijos ir bet kurios įtakos Vokietijoje. Tą žino Sovietai ir Vakarai. Dėl to Sovietai bando spręsti Vokietijos klausimą iš kito galo. Jie pirma norėtų sudaryti bendrą Vokietijos vyriausybę, o vėliau kalbėti apie rinkimus. Aišku, jie norėtų toje vyriausybėje turėti sprendžiamą balsą, kaip šiandien marionetinėje Rytų Vokietijos vyriausybėje. Jie norėtų atšaldyti kepsnį pirma, negu jis taps iškeptas. Gražus, bet neįvykdomas sumanymas.

Didžiausias Sovietų tikslas — suardyti Paryžiaus susitarimus. Jie taip pat jų nemėgsta, kaip nemėgo ir Europos gynybos bendrijos, prieš kurią jie taip užsispyrusiai kovojo. Iš tikrųjų jie Paryžiaus susitarimų dar daugiau neapkenčia, kaip minėtos bendrijos, nes jie jaučia, kad tie susitarimai ypač sustiprins Europos gynybinį pajėgumą.

Griežtas Vakarų nusistatymas išmušė Maskvai visus ginklus iš rankų. Tuomet jai teliko griebtis grasinimų, kuriais taip neseniai švaistėsi Molotovas, pastarajame rašte, skirtame Prancūzijai. Grasinimais jis bandė įbaiminti prancūzus, kad jie vidurdienyje atsiklauptų ant kelių. Prancūzai šaltu nusišypsojimus atsakė Maskvai, kuri praradodo pusiausvyrą. —E.

Vėliausios Žinios

— Komunistinės Kinijos premieras Chou pranešė, kad viskas yra paruošta priimti JT gen. sekretorių Hammarskjold. Sekretorius ketvirtadienio vakarą išskrido į Kiniją. Pakeliui sustos Anglijoj.

— Vyr. prokuroras Brownell paskelbė dar 27 draugijos priešvalstybinėmis organizacijomis. Jei jos kaltinimų nenuneigs, jos bus įtrauktos į juoduosius sąrašus, kuriuose jau įtraukta 257 organizacijos su komunistų partija priešaky.

— 11,000 darbininkų apleido Standard Motor Co. automobilių fabrikus Londone, protestuodami prieš 4 unijos vadų atleidimą.

— Kinų nacionalistų lėktuvai buvo įskridę į žemyną ir išmetė keletą šimtų tūkstančių atsišaukimų į gyventojus prieš komunistų valdžią.

— JAV federalinis teismas nutarė, kad kompanijos gali atleisti savo tarnautojus ir darbininkus vien dėl to, kad jie nesiaiškina kongresiniuose komitetuose apie savo komunistinę — priešvalstybinę veiklą. Tokia byla buvo iškėlusi komunistų dominuojama elektrikų unija, pašalinta iš CIO federacijos.

— Vien tik 1954 metais JAV kalėjimuose pribuvo 22,500 naujų nuteistų nusikaltėlių (1953 metais "prieauglis" buvo 19,500).

Per audras žuvo 55

Pietuose neregėtos pūgos

NEW YORKAS. — Aura vietomis su lietum, vietomis su sniegu ir didelėmis pūgomis perėjo nuo Teksaso ir Oklahomos iki Massachusetts valstybės.

Vietomis sniego iškrito daugiau kaip 20 colių. Šimtai automobilių liko plentuose, ypač pietinėse valstybėse, kur motoristai nebuvo pasiruošę ir nėra pripratę prie tokio žiemos važiavimo.

Ligi šiol suskaičiuota 55 žmonės žuvę, 26 apledėjusiuose plentuose, kiti lėktuvo avarijose arba šiaip nelaimėse, kilusiose nuo sniego ir audros.

Dar vienas Korėjos karo vadas kaltina savo vyriausybę

Washingtono politikieriai neleidę siekti pergalės

SAN DIEGO, Cal. — Paleistas į atsargą admirolas C. Turner Joy pasijuto laisvesnis kritikuoti JAV vyriausybę dėl jos Korėjos karo politikos.

Jį apklausinėjo Senato vidaus saugumo komitetas, renkąs iš buvusių karo vadų žinias, kurios turi nustatyti, ar Amerikos vyriausybė iš tikrųjų trugdė Korėjos karo vadus nuo aiškios pergalės ir ar toji pergalė buvo strategiškai įmanoma, kaip kad tvirtina daugis didžiųjų karo vadų.

Admirolas Joy, priklausęs Tolimųjų Rytų laivyno vadovybei, šį įtarimą patvirtino. Jis liudijo, kad Šiaurės Korėjos komunistai buvo jau sunaikinti ir kad būtų buvę sunaikinti ir kinų komunistai, jei tik valstybės departamentas ir vyr. štabas būtų leidęs gen. MacArthurui arba jo įpėdiniui gen. Ridgway panaudoti visas turimas jėgas ir smogti priešui, kaip smogiama bet kuriame "normaliame" kare.

Apie Washingtono politikų "sabotavimą" prieš JT armijos pergalingą kovą Korėjoj jau yra liudiję: generolai MacArthur, Fleet, Stratemeyer ir Almond, patys aukščiausieji vadai nelaimėtame Korėjos kare.

Adm. Joy vadovavo JT delegacijai deryboms su komunistais. Jis tvirtino, kad komunistai pasiūlė derėtis, ir paskui delsė, norėdami atsigauti po gautų žlugdančių smūgių. Beje, paties paskutinio ir lemiančio jie išvengė. Kiek vėliau tokios politikos pasėkoj prasidėjo gyvesnis karas Indokinijoj ir pusė (šiaurinio) Vietnamo su 13 milijonų gyventojų vėl pateko į komunistų valdžia.

Iš Monmouth atleido 8 įtartus asmenis

24 grąžinti, kaip patikimi

WASHINGTONAS, D. C. — Armijos departamentas pranešė, kad iš 35 įtartų ir laikinai pašalintų radarų laboratorijos Monmouth, N. J. tarnautojų 24 nustatyti kaip patikimi ir grąžinti į darbą.

8 suspenduotieji nustatyti rizikingais šalies saugumui ir pašalinti iš laboratorijos visam laikui. Kitų dviejų tarnautojų bylos dar sprendžiamos.

Šie tarnautojai buvo suspenduoti iš slaptųjų radarų laboratorijų, kai pradėjo patikimumo tyrinėjimus sen. Mc Carthy komitetas. Vėliau Monmoutho laboratorijos tarnautojai davė medžiagos dideliems vaidams tarp armijos departamento ir sen. McCarthy.

Armijos sekretorius Stevens vis tik turėjo pripažinti, kad McCarthy atliko gerą darbą, nors ir ne visi jo įtartieji pasirodė nepatikimi. Stevens, o taip pat gynybos sekretorius Wilson išsireiškė, kad ir "1 komunisto slaptose įmonėse "būtų per daug", o tokių, jei ne komunistų, tai vis tik nepatikimų, pašalinta iš Monmoutho laboratorijos jau 8.

Penktadienį, gruodžio31 dieną, NAUJIENŲ raštinę bus atidaryta tiktai iki 3 val. po pietų. Naujų Metų dieną dienraštis neišeis. Naujienų Adm.

PARLAMENTAS GALIAUSIAI SUTIKO PATVIRTINT SUDARYTAS SUTARTIS

287 balsais prieš 260 nutarta priimti buvusį priešą į bendras gynybos sąjungas WEU, NATO

PARYŽIUS. — Ketvirtadienį Prancūzijos parlamentas galiausiai ratifikavo tas sutartis, kurias Mendes-France spalio mėnesį sudarė su vakarinėmis valstybėmis.

Ketvirtadienį buvo patvirtinta pati svarbioji sutartis — Vokietijos (o taip pat Italijos) priėmimas į 7 valstybių Vakarų Uniją (WEU), kartu reiškianti ir leidimą atkurti Vokietijai savo kariuomenę iš 500,000 vyrų.

Susitarimų šalininkų parlamente pasirodė tik 27 daugiau, negu jų priešininkų. 287 atstovai balsavo už ratifikavimą, 260 prieš, kitiems susilaikius. Turint galvoj, kad parlamento dauguma susideda iš 313 balsų, sutarčių ratifikavimas mažesnių balsų skaičium rodo, kad joms pritaria mažoji tautos dalis.

Šitoks prancūzų nusistatymas žada didelių rūpesčių ir sunkumų, sutartis įgyvendinant. Bet laisvasis pasaulis reiškia pasitenkinimą ir tuo, kas pasisekė premierui atsiekti.

Vakarų Vokietijos priėmimo į WEU sutartis buvo sujungta su kitomis 3 sutartimis: nepriklausomybės grąžinimo, priėmimo į NATO ir Saaro krašto sutartimis.

Įsigalios kitais metais

Kol visos šios sutartys įsigalios, praeis mažiausia 3 mėnesiai. Visų pirma sutartis turi patvirtinti Prancūzijos senatas. Jis turi teisės svarstyti sutartis, pateiktas ratifikavimui, 100 dienų. Mendes-France stengsis, kad senatas tai padarytų kiek galint greičiau. Numatyta, kad jos bus senato ratifikuotos sausio 11 d.

Sunkumai Bonoje

Visi kiti sąjungininkai yra pasiruošę be didesnių debatų ratifikuoti sutartis, išskyrus Vokietiją, kur pasireiškė nesutarimai net tarp tų partijų, kurios įeina į Adenauerio vyriausybę. Pirmuoju skaitymu Bonos žemesnieji rūmai pasisakė už sutarčių ratifikavimą, bet iki galutinio nutarimo reiks balsuoti dar du kartus.

Anglija, Italija patvirtino

Iš 7 būsimų Vakarų Europos Unijos (WEU) narių sutartis apginkluoti ir įsileisti į savo tarpą Vokietiją, jau patvirtino, be Prancūzijos, Anglijos ir Italijos parlamentai (be aukštesniųjų rūmų).

Kitų šalių parlamentuose, kaip Olandijos, Belgijos ir Luksemburgo, sutartys svarstomos atitinkamuose komitetuose. Šios šalys, visos Vokietijos apginklavimo šalininkės, laukė, kad pirma sutvarkytų ratifikacijas Prancūzija ir Vokietija, o pačios žada labai lengvai šį klausimą sutvarkyti.

Neskuba nė Jungtinės Valstybės

JAV senato nusistatymas apie Vokietijos įjungimą į Vakarų Europos gynybos organizacijas yra visiškai aiškus ir palankus. Bet vadovaujantys senatoriai nutarė palaukt ir neskubėti su ratifikavimu, kaip su EDC sutartim, kuri vėliau buvo prancūzų parlamento atmesta.

Panašiai galvoja ir Kanada. Ji, kaip ir JAV, pasirašė, kaip rėmėja WEU sutartį, o taip pat Vokietijos priėmimo į NATO. Be to, JAV, Anglija ir Prancūzija sudarė atskirą sutartį su V. Vokietija, gražinti jai visišką nepriklausomybę, kas reiškia okupacinės valdžios pabaigą Vakarų Vokietijoj.

Vyriausybių vadai patenkinti

AUGUSTA, Ga. — Prezidentas Eisenhoweris pareiškė, kad Prancūzijos parlamento nutarimas, patvirtinąs Vokietijos apginklavimą, vertas ne tik JAV, bet viso laisvojo pasaulio dėkingumo.

Adenauerio pareiškimas

BONA. — V. Vokietijos kancleris Konrad Adenauer sveikina prancūzų parlamentą už nutarimą, kuris "reiškiąs vėl žingsnį pirmyn į Paryžiaus susitarimų įgyvendinimą".

Churchillis lengviau atsiduso

LONDONAS. — Užsienio reikalu ministerijos atstovas pareiškė Churchillio ir Edeno vardu, jo vyriausybės vadai lengviau atsidusę, išgirdę žinią apie prancūzų parlamento balsavimų duomenis. Vakarų pasaulis galįs ramiau žiūrėti į ateitį.

Galima eiti pirmyn

Chicaga, Ill. — Kanados užsienio reikalų ministeris Lester Pearson, atvykęs į Chicagą aplankyti savo pusseserę Mrs. William Spencer, pasakė: "Dabar mes galime pradėti dirbti dėl Europos vienybės".

Kremlius: pavojus taikai

MASKVA. — Į prancūzų parlamento nutarimą tuoj atsiliepė ir sovietai. Per Maskvos radiją buvo komentuojama, jog sutarčių ratifikavimas žymiai padidino pasaulinio karo pavojus. Anksčiau Kremlius pagrasino, ir atrodo tai ištęsės, nutraukti savitarpinės pagalbos sutartis su Prancūzija ir Anglija.

Komunistai grasina austram: užmirškit nepriklauomybę

vakarinėms valstybėms Pataria dėkoti už tai

VIENA, Austrija. — Vienu balsu vidaus ir Kremliaus komunistų vadai sako austrams, kad ratifikavus Paryžiaus sutartis dėl Vokietijos apginklavimo, jie turi pamiršti jiems žadėtą visišką nepriklausomybę.

Austrijai, pirmajai Hitlerio aukai, nepriklausomybė užtikrino ir pats Stalinas dar 1942 metais. Karui pasibaigus "sąjungininkai" turėjo apie 300 konferencijų dėl Austrijos nepriklausomybės atstatymo, bet dėl sovietų sabotažo Austrija lieka ir toliau padalyta į 4 zonas ir okupuota užsienio kariuomenės (JAV, Anglijos, Prancūzijos ir SSSR.).

— Italijos teismas nubaudė komunistų savaitraščio redaktorių Torelli 4 mėnesius kalėti už "kiršinimą vienos gyventojų klasės prieš kitą". Bet bausmė jam dovanota.

NUOSAVYBĖS KLAUSIMU

CLEVELAND, Ohio. — Gruodžio 19 d. jaukioj pp. Garmų buto aplinkoj, skoningai įrengtoj seklyčioj įvyko Lietuvių Teisininkų Draugijos Clevelando Skyriaus narių sueiga.

J. Krygeris atpasakojo turinį V. Rastenio straipsnio "Nuosavybės teisių atstatymas" (žurn. "Lietuva" N. 2 ir 4) ir po to jis pasisakė, kas ten teigiamo ir kas neigiamo. Tada prasidėjo svarstymas tų nuosavybės teisės klausimų, kurie kils naujai valdžiai ir gyventojams išlaisvintoj Lietuvoj.

Čionai paduodu dalį minčių, kurias sueigos dalyviai pareiškė besikalbėdami:

1. V. Rastenis svarstė nuosavybės teisių atstatymą ne teisiniu (juridiniu), bet ūkiniai politiniu požiūriu. Dėl to teisininkams jis duoda labai nedaug teisinės medžiagos.

2. V. Rastenis kalba apie panaikinimą nuosavybės teisės tęstinumo, apie pradinę nuosavybės teisę. Jis kalba apie įsigijimą turtų senatimi. Jis svarsto nuosavybės teises į kilnojamąjį, į nekilnojamąjį ir, be to, dar į pusiau nekilnojamąjį turtą.

3. Atstatant nuosavybės teisę, turės nusverti privatinės nuosavybės principas. Turės būti grąžinti savininkams turtai, kuriuos jie turėjo prieš rusams bolševikams okupavus kraštą.

5. Viso krašto, tautos, valstybės gerovės reikalas nulems tai, kokius ir kurioj apimty ir kuriomis sąlygomis bus galima buvusiems savininkams grąžinti jų turtus.

6. Nuosavybės teisių atstatymas yra tik dalis didelio rezginio klausimų, kaip pereiti ūkininkauti iš komunistinio kolektyvizmo santvarkos į privačios nuosavybės santvarką.

7. Nuosavybės atstatymo klausimas nėra vienų lietuvių. Panašūs teisiniai ir ūkiniai politiniai klausimai stovi prieš visas Sovietų Sąjungos pavergtas tautas bei okupuotas valstybes.

8. Privatinė nuosavybės teisė yra laidas ir atrama asmens laisvei šiame šimtmety, kada pragyvenimas nėra užtikrintas. Valstybėj, kurioj privačios nuosavybės teisė gerbiama, žmogus niekuomet nebus visiškai pavergtas. Jis visuomet ras galimybių išsilaisvinti iš kolektyvo priespaudos.

9. Privatinės nuosavybės teisė turi būti aprėžta. Tie nuosavybės teisių aprėžimai ilgainiui turės dar kiek padidėti, kol pasieks atitinkamą pusiausvyrą atžvilgiu bendruomeninio prado. Vis plačiau ir giliau visuomenėje įsisisąmoninama nuosavybės tarnybinė paskirtis viso krašto gerovei, o ne vien tik savininko asmeninei naudai, malonumui, bei laisvei.

10. Nuosavybė turi būti grąžinta savininkams be jokio išsipirkimo ar kokio nors atsilyginimo. Nes tokis išsipirkimas liudytų pripažinimą Sovietų Sąjungos padarytos nacionalizacijos teisėtu aktu, nors tarptautinės konvencijos tam priešinasi.

11. Teks skaitytis su ilgus metus trukusios bolševikinės okupacijos palikimu. Nuosavybė turės būti grąžinama palengva, palaipsniui, valstybės įstaigoms prižiūrint ir vėliau kontroliuojant nuosavybės naudojimą. Staigus likvidavimas kolchozų gali tik pabloginti visos šalies būklę ir tūlą laiką gresti badu.

12, Mums sunku iš viso ką nors spręsti nuosavybės atstatymo klausimu, nes mes nežinom apčiuopiamai tikros padėties Lietuvoj ir ten įvykusių įvairių pakitėjimų. Mes tegalim šiandien tik spėlioti. Juo labiau, kad mums nežinoma, kaip ilgai tęsis Lietuvos ir kitų kraštų okupacija.

13. Mes, gyvendami laisvoj šaly, privalom nors bendrais bruožais svarstyti kaip atstatyti žmoniškai normalų gyvenimą savo krašte. Nes nei Lietuvoj gyvenantieji, nei Sibiro stovyklosna ištremtieji neturi mažiausių galimybių svarstyti panašius klausimus.

14. V. Rastenio didelis nuopelnas, kad jis iškėlė šį klausimą. Paskubomis palietęs nuosavybės teisių atstatymą, jis nepergalvojo iki galo savo minčių ir neparėmė duomenimis savo išvadžiojimų. "Lietuvos" Nr. 4 V. Rastenis kiek pasitaisė ir paaiškino pirmesnes mintis. Jo straipsnis sukėlė ne audrą, bet trumpalaikį viesulą, kuriam praūžus vėl viešpatauja tyla. V. Rastenis užsitarnavo kritiškų pastabų. Keletas vyrų riktelėjo spaudoj, tarsi jiems būtų užminta kojos piršto nuospauda. Trumpas skausmas, trumpa byla. Mūsų politikams ir visuomeninininkams būdinga trumpalaikis, bet neištvermingas ir visapusiškas galvojimas bei studijos. Oponentų atsakai V. Rasteniui su pasinešimu į asmeniškumus liudija mūsų menką visuomeninį ir kultūrinį pasirengimą didesniems darbams. Iš visų, pasisakiusių tuo reikalu, išsiskiria V. Kymantas straipsniu "Kas būtų darytina" (žurn. "Darbas" Nr. 3 ir 4, 1953), kuriame autorius blaiviai visapusiškai ir visu atsidėjimu svarsto sąlygas ir galimybes, kaip pereiti iš sovietinio kolchozo į normalų ūkinį gyvenimą.

15. V. Rastenio siūlomas išsipirkimas nuosavybės nepriimtinas, nes ir kolchozo vergai ir fabrikų darbininkai ar įstaigų tarnautojai negali turėti jokių santaupų bei išteklių, už kurias galėtų išsipirkti ką nors iš naujos, demokratinės vyriausybės. Juo labiau bus be cento išlikę ir grįžę iš Sibiro. Tik mes, parsinešę iš Amerikos daugiau ar mažiau dolerių, būsim pajėgūs išsipirkti ne vieną ūkį bet keletą, ne vienus namus, bet trejus, keturius. Ar tokia santvarka būtų teisinga?

16. Nesidžiaugs naująja demokratine santvarka tie kolchozo darbininkai, kuriems teks bernauti ar kumečiauti pas tokį pat kolchozininką, kuris kadaise buvo ir dabar vėl taps savininkas ūkio. Socialinis teisingumas neturėtų būti pamirštas.

17. Išlaisvintos Lietuvos valdžia ir jos seimas, skatins privatinę iniciatyvą ir krašto ūkio našumą bei jo išteklių didinimą, nes be to neįmanoma pakelti biednuomenės gyvenimo standarto ir ugdyti kultūrą bei spartinti jos pažangą.

18. Kapitalizmo neigiamybės pagrįstai kursto mus siekti gyvendinti bendruomeninį pradą ūkyje. Tačiau komunistinio kolektivizmo nesekmingi padariniai Rusijoj ir mūsų Lietuvoj verčia mus vėl grįžti atgal prie privataus, savarankaus ūkio. Kova tarp šalininkų individualaus ir bendruomeninio pradų eina nuo pat pradžios žmonijos istorijos. Istorijos raida eina linkme lygsvaros tų dviejų pradų (principų).

19. V. Rastenis užmiršo, kad įsigijimas nuosavybės senatimi karo bei okupacijų metais ir kitais vis major atvejais sustabdoma visais civiliniais kodeksais.

Tris valandas trukusiame šia tema teisininkų pokalbyje buvo didesnis požiūrių ir iš jų kilusių minčių, sumanymų bei pageidavimų įvairumas už mano čionai prisimintąjį. Visiems pokalbio dalyviams tekdavo atsitrenkti į nesiduodančius išlyginti prieštaravimus, į duomenų trukumą, į nežinią.

Ryšium su čia paliestaisiais dalykais kyla klausimas: Ar laiko nuotolis keičia bendruomeninių vertybių esmę ar ne? Tai nelengva pagrįstai atsakyti. Tačiau laikas negincijamai veikia į tų vertybių įgyvendinimo sąlygas. Bandysiu paaiškinti savo mintį pavyzdžiu. Juo ilgiau viešpatauja mūsų tėvynėj komunistinė kolektyvinė santvarka, juo sunkiau bus atstatyti buvusių savininkų nuosavybės teisių tęstinumą į jų kadaise turėtus tam tikrus daiktus bei turtą.

Užduokim klausimą kaip atstatyti Rusijoj buvusiems prieš 1917 m. (t. y. prieš bolševikų revoliuciją) savininkams jų nuosavybės teises. Ryškumo dėlei pridėkim prie praėjusių 37 metų dar kita tiek laiko. Turėsim 1990 metus.

Viso pasaulio valstybių konstitucijos gina privatinę nuosavybę. Krikščionių Bažnyčios laiko nuosavybės teisę žmonėms įgimta ir šventa ir dėl to neliečiama. Pabandykim atstatyti įgimtų nuosavybės teisių tęstinumą po 73 metų. Nereikalinga aiškinti, kad toks atstatymas bus jau neįmanomas. Atstatymas konkrečios nuosavybės bei tęstinumas teisių tada nebus niekieno rimtai siūlomas. Tada, 1990 m., gyvenantiems rusams teks pradėti nuo pirminio turtų paskirstymo gamintojams ir pradėti nuo pirminės nuosavybės teisės, neatsižvelgiant į tai, kieno nuosavybėje buvo tasai turtas 1917 metais. Išeina, V. Rastenio mintis, kad po visų katastrofų, po nelaimių, vargų turime kurti ūkį ir pertvarkyti nuosavybės dalykus iš naujo, toli gražu nėra absurdiška.

Tik netolimo akiračio požiūriu, praėjus vos 10 metų, daugumai mūsų atrodo kažkas baisaus V. Rastenio posakiuos. Šiandien, šaltam karui įšalus, mūsų paliktas Lietuvoj nuosavybes mes jau parduotume su didele nuolaida, palyginus su mūsų vertinimu 1945 m., kada praeitis su ateitimi beveik susisiekė. Praėjus gi dar 50 metų bolševikinėj okupacijoj, Lietuvoj palikti 1944 m. mūsų namai, ūkiai ir kt. bus menkaverčiai mūsų pačių (ar įpėdinių) akyse. Bendruomenei ir gyvenimo sąlygoms pasikeitus, būsimieji įstatymų leidėjai 2004 metais be blogos valios, turėdami vien visuomenės gerovę ir vadovaudamieji savo sąžine ramiai ir atvirai pasakys, kad didelė neteisybė būtų atstatyti nuosavybės teisių tęstinumą tiems savininkams ir grąžinti turtus arba jų ekvivalentą tiems savininkams, kurie 1944 metais apleido savo tėvynę. Nors tada ir būtų atstatoma privatinės nuosavybės teisė. Taigi tai, kas šiandien laikoma šventa, įgimta teise, po 50 metų bus laikoma neteisinga, bendruomenei žalinga.

Panašiai vyksta ir politikos srity. Šiandien išlaisvinus Lietuvą, po visos išgyventos patirties, būtų sunku tęsti valstybinę santvarką pagal 1922 m. konstituciją. Praėjus dar 50 metų vargu rasis, kas siūlytų priimti aną Steigiamojo Seimo arba kad ir Tautininkų Sąjungos vadų 1938 m. kraštui užmestą konstituciją. Galimas dalykas, principai lieka principais, bet vadinamoji "laiko" galia yra nepaprastai didelė.

—J. Liūdžius

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

SALEM, MASS. — Du asmenys buvo pagauti, kai jie įsigavo į departamentinę krautuvę. Jie įtariami kaipo plėšikai. Bandė pasprukti, šaudydami į policiją, bet buvo suimti ir į policijos daboklę atgabenti.

Los Angeles, Calif.

Kalėdos pas ponus Macenus

Kalėdas teko praleisti pas ponus Macenus (967 — 4th Ave.). Susitikome ten visą būrį draugų ir pažįstamų, su kuriais smagiai laiką praleidome. Kiekvienam svečiui vieta buvo atžymėta: ant degtukų pakelio išspausdintas vardas ir pavardė.

Ponai Macenai svečius labai maloniai priėmė ir pavaišino. Už vaišes, kurios ilgai pasiliks atminty, širdingiausias ačiū.

—K. G. Urnežis

— Šio vajaus metu aukok tremtiniams kiek gali ir kaip gali!

MONARCH LIQUORS ŠTORAS
3529 So. Halsted Street
kviečia visus atsilankyti į ruošiamą
NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ
BUS SMAGI MUZIKA IR SKANŪS UŽKANDŽIAI

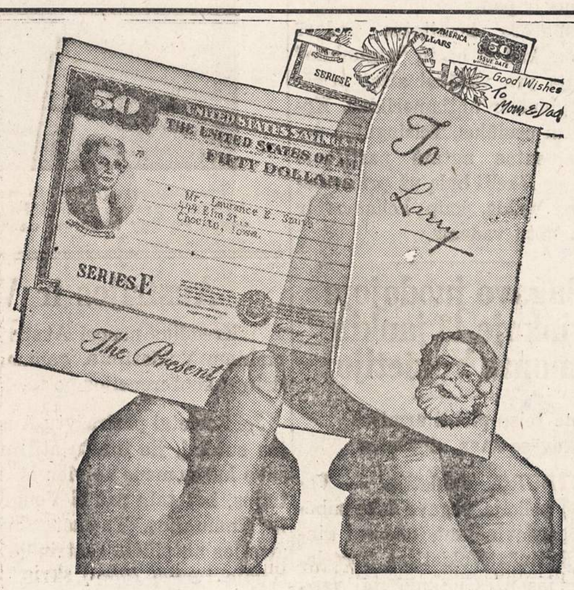

For those you love most give the present with a future!

FOR THE YOUNGSTERS: Make sure they have the bright and shiny things—the toys and games that fascinate and delight. But give them something of permanent value, too . . . U. S. Savings Bonds. They'll appreciate your foresight later on when their Bonds help them through college, into marriage, or, perhaps, into business. And Bonds teach a valuable lesson about the benefits of a wise investment.

FOR YOUR WIFE OR HUSBAND: Whether it be a new home, a "dream" vacation or early retirement, bring that long-awaited goal a little closer with a U. S. Savings Bond. You know, Bonds now earn interest for as long as 19 years and 8 months. So this gift will still be saving "Merry Christmas" in 1974.

FOR MOM AND DAD: What could be a happier Christmas gift than the feeling of added security that goes with every Bond they own? And Bonds, with their average 3% annual interest, compounded every 6 months when held to maturity, give them a wonderful source of extra earnings.

FOR YOURSELF: Give yourself an added measure of security with U. S. Savings Bonds. Sign up where you work for the Payroll Savings Plan—the easiest savings plan ever devised. Just tell the people in your pay office what you want to save, and they'll put that amount aside for you each payday. When enough accumulates, they buy and turn over to you an interest-earning U. S. Savings Bond. If you're self-employed, your banker will enroll you in the Bond-A-Month Plan.

If you want your interest as current income, ask your banker about 3% Series H Bonds—the Bonds that pay your interest semiannually by Treasury check.

Choose your own savings goal

	If you want approximately		
	$5,000	$10,000	$25,000
Each week for 9 years and 8 months, save.....	$8.80	$18.75	$45.00
Each week for 19 years and 8 months, save.....	$3.75	$7.50	$18.75

This chart shows only a few typical examples of savings goals and how to reach them through Payroll Savings. Remember, you can save *any* sum you wish, from a couple of dollars a payday up to as much as you want. The important thing is, *start your Plan today!*

Give the gift of security— with United States Savings Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

YOUR WAY TO HEALTH
ONE WEEK AT BEAUTIFUL MUDLAVIA SPRINGS, KRAMER, INDIANA (Near Atica)
MASSAGE, HOT MUD BATH
Beautiful Surroundings — Reasonable Rates.
"You'll be in better health after a visit with us"
Phone: ATICA, INDIANA 5-F-10

Moving Moving
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Pradėk taupyti tuojau . . . Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.00.
MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS
Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!
MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. Tel. VI 7-7747
Savings Insured to $10,000.00 by F. S. L. I. C.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
3% ON SAVINGS
2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083
B.R.PIETKIEWICZ PRES.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

TV APARATAI
RADIJO SU FM
Hi Fi FONOGRAFAI
GERIAUSIOS KOKYBĖS!
PRIEINAMA KAINA
DAINA TELEVISION
sales-service
3130 SO. HALSTED — DA 6-6887

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

DR. CHAS. M. LIESTENFELTZ
CHIROPRACTIC
PHYSICIAN
618 Broadway
GARY, INDIANA

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų. isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penkta dienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto
ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Join the GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

NAUJOS KNYGOS

"KELEIVIO" KALENDORIUS 1955

Smagu 1955 metų "Keleivio" kalendorių paimti į rankas. Spaudos darbas atliktas rūpestingai, o turinys jo patrauklus. Štai pirmuoju straipsniu įdėtos visiems svarbios žinios apie senatvės pensijas. Toliau seka iki šiol beveik neskelbtos žinios, kokios buvo aštuonioliktame amžiuje Lietuvoj jėzuitų mokyklos. Vc. Bk. čia suteikia pluoštelį žinių iš anų metų veikusios Kražiuose jėzuitų mokyklos gyvenimo ir joj įsigalėjusių papročių. Pasirodo, kad tada tos mokyklos mokiniai buvo geri pramuštgalviai ir tokiais jie savo mokytojų buvo ugdomi. To miestelio gyventojai tos mokyklos mokinių buvo gerokai terorizuojami. Mūsų ne taip tolimai praeičiai pažinti tas straipsnis tikrai vertingas.

M. Drg. str. "Valstybės be savo kalbos" atpasakoja kaip kai kuriose valstybėse kalbos reikalai ir jos teisės susiklosto. Pasirodo, kad esama ir tokių valstybių, kurios iki šiol neturi vienos valstybinės kalbos. O, tur būt, retai kam yra žinoma, kad štai JAV Naujosios Meksikos valstybėj veikia dvi valstybinės kalbos: anglų ir ispanų.

"Revoliucija teismo sprendimu" išveda, kad JAV vyriausiojo teismo sprendimas apie panaikinimą JAV mokyklose segregacijos, tai yra to teismo pasisakymas, kad tautų segregacijos principas yra priešingas konstitucijai ir turi būti kaipo toks panaikintas — lygu revoliucijai. Tikrai daug kur tokie panašūs laimėjimai atsiekiami tik revoliucijos keliu, o čia teismo sprendimu. Tokie dalykai galimi tik tokiuose kraštuose, kur teisė pabojama ir gerbiama, o teisė pabojama ir gerbiama tik tokiuose kraštuose, kur demokratijos dvasia, žmogaus asmenybės pagarba visi įstatymai sunkte persunkti ir kur įstatymai leidžiami visų žmonių gerovei.

Yra įdėtas žinių pluoštelis, kiek lietuviškų knygų iki 1939 m. išėjo nuo 1547 m. pirmos pasirodymo. Tenka spėti, kad tos žinios tik apytikrios, nes vargu tiksliai surasta, kiek per tuos penkeris šimtus metų išėjo lietuvių kalba knygų.

Yra išspausdintas trumpai ir suglaustai atpasakotas A. Baranausko gyvenimas ir ištisas jo "Anykščių šilelis", kurio grožiu gėrisi net pavergtos Lietuvos okupantai savo spaudoj. Jie teigia, kad lietuviai poetai turį iš praeities gerą poezijos kraitį, kaip A. Baranausko, Strazdelio ir kitų.

E. P. str. "Dabar ginamės nuo karščiu" atpasakoja, kaip JAV naujoji gyvenamų namų statyba pritaikoma apsiginti nuo dideliu karščių, o ne vien tik nuo šalčių.

J. Jazmino įdėtas trumputis kūrinėlis "Kerštas", ir A. G. "Čionykščiu šilelis", kur pamėgdžiojant A. Baranausko "Anykščių šilelį", vykusiai ir kandžiai pašiepiami besikuriantieji čia JAV kai kurie lietuviai.

J. Vanagas str. "Pilkieji didvyriai" sklandžia kalba papasakoja apie tuos mūsų tautos didvyrius, kurie dėl savo kultūros grūmėsi su maskoliais. Jis čia sumini M. Valančių, J. Bielini, P. Višinskį ir kitus, kurie Lietuvoje veikė lietuvių spaudos draudimo metais.

Kareivis Jonas str. "Europos Rytai karo atsitikime" mėgina įžvelgti kaip ateičiai gali susiklostyti karinės pajėgos. Bet jis, suminėdamas gyventojų skaičius ir suskaitydamas karines pajėgas, viena paleidžia iš akių, kad ne visuomet ir visur karo laimiki nulemia skaičių dydis, bet žmonių ryžtingumas ir noras teisėtą reikalą ginti. Štai Lietuvos kultūros bare praeity saujelė rašytojų ir knygnešių privertė skaitlingus ir veislius maskolius grąžinti lietuviams spaudą. O kultūrininkams ir saviems politikams gerokai pasistūmėjus ir pastangų padėjus, buvo atkurta Lietuvos valstybė.

Kai maskoliai, komunizmo skraiste prisidengę, iš naujo apniko Lietuvą, tai 1941 m. birželio 22 d. tūkstančiai lietuvių stojo kovon prieš okupantą ir didžiulius Lietuvos plotus užėmė pirmiau negu vokiečių kariuomenė spėjo ateiti. Dar ir dabar pavergtos Lietuvos tylumoj eina nuožmi ir nelygi kova su okupantu. Juk ir čia, tose naujose kovose, tie didieji skaičiai neturi lemiamos reikšmės. Mūsų tautos ryžtingumas ir didis noras atgauti tai, kas prarasta, ilgainiui prives prie laimėjimo.

Ig. K. str. "Gyventojų mirtingumas ir emigracija Lietuvoj" įrodo, kad Lietuvos Nepriklausomybės metais žmonių mirtingumas žymiai sumažėjo, o norinčių svetur emigruoti taip pat buvo mažesnis, nes darbo visi turėjo ir savame krašte.

Vertingas straipsnis "Įdomios varžytynės — atomai ir saulė" — kuri tų pajėgų pirmiau bus įkinkinta žmogaus gyvenimo patogumams kurti. Yra dar keletas įdomių straipsniukų ir žinučių 1955 m. "Keleivio" kalendoriuje, — visų čia jų neišvardysi. Bet štai spragos, — spragos, kurios iš dalies akis bado. Šiais metais sueina penkiasdešimts metų kaip pasirodė "Keleivis", to kalendoriaus leidėjas. Apie jį nė puse žodžio neprasitarta... Taip pat minėsime Lietuvių socialdemokratų sąjungos Amerikoj 50 metų sukaktuves, o kalendoriuj apie tai jokios žinelės... Šiais 1955 m. sueina penkiolika metų kaip raudonieji maskoliai užgniaužė Lietuvos nepriklausomą valstybinį gyvenimą. Rodos, kalendoriui buvo privalu ir tuo klausimu pasisakyti. Būtų buvę vietoj ir pasisakyti apie Amerikos lietuvių tarybą. Būtų gera ir sužymėti stambesnius mūsų tautos įvykius kalendorine tvarka. Bet net vasario 16 d. pamiršta. Ir dar tokia smulkmena: išskaičiuoti atstumai oro keliu iš New Yorko iki kitų didesnių miestų, o štai Vilnius pamirštas... Be D.Kuraičio, į Bombay vargu kas iš mūsų skris, o į Vilnių, ateity, tur būt, daug kas mūsų skris...

Na, kas nedirba, tas neklysta. O bendrai tas nurodytas spragas gerokai atsveria 1955 m. kalendoriaus turinys ir jo rūpestingai atliktas spaudos darbas. Būtų gera ir gražu, kad ir kitų leidėjų knygos pasirodytų bent tokiu rūpestingu spaudos darbu kaip šių metų "Keleivio" kalendorius.

Kas kalendorių redagavo, nėra nurodyta. — *J. Vlks.*

"Keleivio" spauda ir lėšomis. Kaina 50 centų. 636 Broadway, So. Boston, Mass.

Miami, Fla.

George Chernauckas

George Chernauckas tiek "prilipo" prie Floridos, kad jo jokios vėtros ir uraganai iš ten iškrapštyti nebepajėgia. Gyveno jis Chicagoje per daugelį metų ir, atrodė, kad iš ten jis nepajudės. Ir kam tik jis ten nebuvo žinomas?

Karaliavo jis 18-oje apylinkėje. Ten jis turėjo užeigą. Ten jo salėje rinkosi įvairių draugijų susirinkimai. Paskui jis išsikėlė už Chicagos ribų: laikė daržus piknikams. Jo laikomas Birutės daržas buvo vienas gražiausių.

Likvidavęs Birutės daržą, p. Chernauskas ir vėl persikėlė į 18-tos apylinkę. Atrodė, kad jis pasitrauks iš visokios veiklos ir ramiai sau gyvens. Bet tai ne jo "natūroje": nurimti jis negalėjo. Jis dirbo Chicagos Lietuvių Draugijoje (buvo valdybos narys), Universal taupymo ir skolinimo bendrovėje (buvo direktorius ir namų įkainotojas) ir pagaliau Chicagos Lietuvių Auditorijoje.

Kurie žino dalykus, tie tvirtina, jog jei ne p. Chernauckas, tai vargu šiandien lietuviai būtų pajėgę išlaikyti auditoriją. Kai p. Chernauckas su visa savo energija ir atsidėjimu ėmė dirbti auditorijai, tai ji, kaip sakoma, laikėsi "lyg ant vištos kojos": turėjo ji skolų, bet neturėjo tinkamo gaspadoriaus. Pono Chernaucko asmeny auditorija kaip tik ir susilaukė tinkamiausio gaspadoriaus.

Kiek energijos teko išeikvoti, kiek laiko praleisti, kiek darbo įdėti, kol pagaliau auditorijos reikalai buvo tinkamai sutvarkyti. Viso to p. Chernauckas nesigailėjo. Ir ne tik to: reikia žinoti, kad p. Chernauckas yra stambiausias auditorijos dalininkas. Jis investavo kelis tūkstančius savo pinigų, iš kitataučių išpirkdamas auditorijos šerus.

Tokie tai p. Chernaucko nuopelnai, kurių chicagiečiai neprivalėtų užmiršti.

Nors su Chicaga p. Chernauckas ir buvo labai susigyvenęs, bet kartą sumanė pamatyti kaip atrodo taip plačiai garsinama "saulėtoji Florida". Ir kai nuvyko ten, tai tiek susižavėjo niekuomet nesibaigiančia vasara, jog nutarė ten visai apsigyventi. Ir štai jau keli metai jis po Miami apylinkes sukinėjasi. Chicagiečių jis neužmiršta: kai sutinki jį, dažnai jis juos prisimena. Bet, sako, nors ir būtų malonu juos pamatyti, bet geriau tegul jie atvyksta į Floridą. Jiems tikrai tai bus į sveikatą, o ypač dabar, kai prasideda šalčiai ir blogas oras. Visiems chicagiečiams, savo geriems draugams ir pažįstamiems, jis siunčia geriausius linkėjimus ateinantiems metams.

Beje, prieš kiek laiko p. Chernauckas persikėlė gyventi į naują vietą, būtent: 1720 S. W. 12th St., Miami 35, Fla. Tai adresas jo naujojo "palociaus", kurį jis neseniai nusipirko.

—Pažįstamas

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Įžymus Atlanta (Ga.) gydytojas, Dr. Paul D. Vella (kairėje) buvo rastas bemirštantis prie savo pacientės Bonner kūno (dešinėje) jos namuose. Nustatyta, kad daktaras mirė dėl širdies smūgio. Ponios Bonner mirties priežastis dar nenustatyta.

Valrico, Fla.

Susirgo John Likas

Prieš pat Kalėdas susirgo John Likas ir buvo nugabentas į Municipal ligoninę, Tampa, Fla. Jam ligoninėje bus padaryta operacija.

John Likas kartu su žmona atvyko į Floridą žiemos praleisti. Kai jis netikėtai susirgo, tai atskrido jo duktė kartu su vyru. Pastarasis grįžo atgal į Elmhurst, kur jie gyvena, o duktė pasiliks tol, kol tėvas pasveiks. Duktė kartu su motina gyvena Valdric (netoli nuo Tampa), R 1, Box 540.

Ponai Likai yra Naujienų skaitytojai. Laikraštį jie gauna ir Floridoje. Chicagos draugams jie siunčia geriausius linkėjimus Naujųjų Metų proga. —Draugas

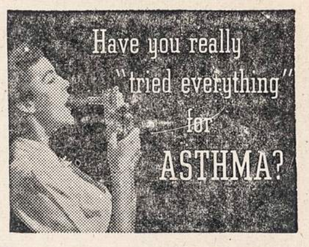

Bandykite gydytis įkvėpuojant
ASTHMA NEFRIN

Duodame purkšlį ir įkvėpuojamą skietinį "A" R. Jeigu į 10 dienų nepasijausite geriau, tai garantuojame pinigų grąžinimą. Nepaprastai lengva vartoti, nes panašūs į miglą garai įkvėpuojami tiesiai paliestas sritis.

Leiskite Jums pasakyti, kad tūkstančiai žmonių, įsitikinę, kad kitos priemonės nepagelbėjo, vartojo

ASTHMA NEFRIN

ir sumažino savo skausmus.

TRAFICANTE BROS.
2301 W. TAYLOR STREET
TAylor 9-9100
759 SO. CALIFORNIA AVE
SAcramento 2-0301
Open Monday and Thursday Evenings

TAUPYKITE
Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - - $50,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - $4,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 p. p. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

Tikslus Suderinimas

Jūsų sveikatos reikalams geriausiai patarnauja **moderni vaistinė,** kuri privalo turėti:

pilną sandėlį geriausių vaistų, naujausius medicinos išradimus, tobulai įrengtą ir tiksliais instrumentais laboratoriją, patyrusių farmaceutų štabą.

Mums malonu pranešti, jog mūsų vaistinė kaip tik turi tokį pilną suderinimą.

Jeigu jums reikia bet kokių vaistų arba paruošti receptą, ką jūs negalite padaryti savo apylinkėje — praneškite apie tai mums ir pirmuoju paštu jūs gausite tai, ko pageidaujate.

UNION DRUG CO.
The REXALL Store
35th and HALSTED STREET
(Šiaurrytinis kampas)
Telefonas: YArds 7-6917
CHICAGO 8, ILL.

Atdara kasdien nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro, o sekmadieniais nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro.
Rašyti galite jūsų gimtąja kalba.

Linki mūsų pirkėjams, nuolatiniems kostumeriams ir visiems lietuviams laimingų Naujųjų Metų

OPAS & SON MOTOR SALES, Inc.
1708 So. Ashland Ave.
Telef.: MOnroe 6-7494

OPAS & SON MOTOR SALES, Inc.
5114 So. Racine Ave.
Telef.: ATlantic 5-6363

MARIAN OPAS

PER KALĖDŲ ŠVENTES LIKERIS
MIDUOLIS
buvo daugiausiai perkamas gėrimas. Du mėnesiai, kaip
MIDUOLIS
pasirodė rinkoje ir jau užkariavo visų simpatijas.
LIKERIS
MIDUOLIS
neapvils jūsų ir 1955 metais. Visiems savo klijentams linki
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
BKP Liquor, Inc.

1899—1954
55-tosios METINĖS
LAIKOTARPY • NUO GRUODŽIO 27 IKI SAUSIO 15
MŪSŲ DOVANOS JUMS!

9 gab. Sheffield Plieno KEPSNIAMS PIAUSTYTI PEILIŲ KOMPLEKTAS
Su kiekviena NAUJA SĄSKAITA $2,000 sumoje.

PLIENINĖ DOKUMENTAMS DĖŽĖ
Su kiekviena NAUJA SĄSKAITA $200 sumoje.

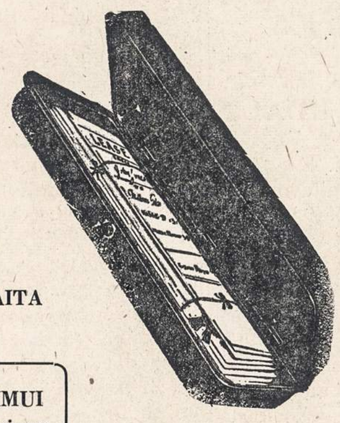

EVERSHARP PLUNKSNAKOTIS
Su Kiekviena Nauja Sąskaita $25 Sumoje

KITOS SPECIALIOS ATMINIMUI DOVANOS visiems atsilankiusiems švenčiant mūsų sukaktuves.

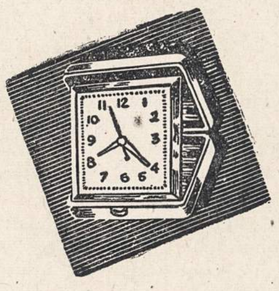

KELIONINIS ŽADINTUVAS
Dėžutėje su kiekviena NAUJA SĄSKAITA $1,000 sumoje

SPECIALI ĮĖJIMO DOVANA 21" PHILCO CONSOLE TELEVIZIJOS APAR. (TV aparatas)

TIKROS VILNOS APSISUPIMUI ANTKLODĖ
Užtraukiamame kelionės maiše. Su kiekviena NAUJA SĄSKAITA $2,000 sumoje

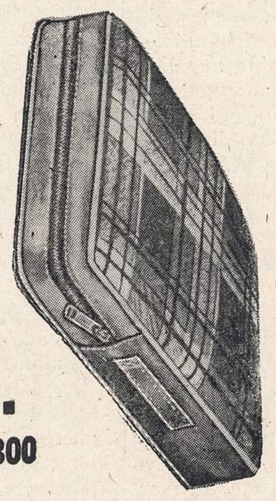

Visos sąskaitos apdraustos iki $10,000.00. — Taupyk, ir Tavo pinigai DIRBS TAU PAČIAM!

AMERICAN SAVINGS & LOAN ASS'N.
1824 WEST 47th STREET
LA. 3-9300
FOUNDED 1899 — 55 YEARS IN THIS COMMUNITY — 1954

POPIEŽIAI IR LIETUVA
KUN. M. VALADKOS

Pati naujausioji lietuviška knyga
246 puslapiai—Kaina $2.50

Autorius kalba apie tragišką lietuvių tautos likimą, nagrinėja svarbesnius paskutinių šimtmečių įvykius, dokumentuotai nušviečia lietuviams primestą Viduramžių dvasią, lenkų apaštalavimą mūsų gimtinėje, reformaciją, jezuitus ir kitus reikalus. Ypatingai plačiai paliečia Amerikos lietuvių gyvenimą. Knyga sukrauta pas autorių (1743 No. Sumner Ave., Scranton, Pa.) ir NAUJIENOSE. Knygų platintojai gauna nuolaidą. Knygą galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Tmis mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Senuosius Metus Palydint

Baigiasi 1954 metai, kuriuos pradedant, nieko ypatinga nebuvo tikėtasi. Buvo baimės, kad šioje šalyje, o paskui ją ir kitose, išsivystys depresija, nes pernai biznis Amerikoje jau buvo pusėtinai atslūgęs ir bedarbių skaičius augo. Bet depresija neatėjo. Biznis dabar taisosi; nedarbas sumažėjo. Korporacijų akcijos biržoje pakilo beveik iki 1929 m. laipsnio.

Laukiama, kad ateinantieji metai bus vieni iš geriausiųjų šios šalies istorijoje, nors bedarbių vis dar yra du milijonai ir valdžios ekonomistai nesitiki, kad ateinančiais metais bus jų žymiai mažiau. Amerikos gamyba auga ir plečiasi, tačiau ne taip sparčiai, kaip auga gyventojų skaičius ir darbo našumas.

Užsienio politikoje šiemet buvo daugiau blogo, negu gero. Indokinijoje Vakarai prakišo, priimdami karo paliaubų sąlygas, naudingas komunistams. JAV nesugebėjo suorganizuoti vieningo fronto prieš agresorius ir, pagaliau, nusiplovė rankas. Amerikos šalininkams pavyko sulikviduoti prosovietinį režimą Gvatemaloje. Buvo išlyginti aštrūs konfliktai Egipte ir kai kuriose kitose Vidurinių Rytų šalyse. Buvo sudaryta bendro apsigynimo sąjunga pietrytinėje Azijoje. Bet Europoje dalykai neina gerai.

Vakarinės Vokietijos apsiginklavimo klausimas dar tebėra darbotvarkėje. Vieną planą, kurį stipriai rėmė JAV — Europos Gynybos Bendruomenės sutartį, — prancūzai užmušė. To vietoje paruošto kito plano svarstymas dar tebeina Prancūzijos parlamente. Šią valandą atrodo, kad jisai bus šiaip taip prastumtas. Bet ar bus, ar ne, vistiek tai mizerija. Amerika davė tiek daug paramos prancūzams, ir dabar ji negali jų priprašyti, kad jie sutiktų priimti į Europos apsigynimo sistemą vakarinę Vokietiją, be kurios Vakarų Europa nieku būdu nepajėgtų atsiginti nuo Rusijos bei jos satelitų!

Šito Prancūzijos ištižimo akivaizdoje, sunku įsivaizduoti, kaip Vakarai iš viso galės kada išveržti iniciatyvą iš Kremliaus akiplėšų rankų. Jei Vakarai visą laiką bus pasyvūs ir tik geis "taikingo sambūvio" su bolševizmu, tai jisai žinos, kad jisai nieko nerizikuoja, ir naudos visokias priemones laisvoms tautoms pakenkti. Grasinimais jisai terorizuos savo kaimynus ir vers juos nusileisti. Banditui ne visada reikia šauti į savo auką, kai jisai nori ją apiplėšti: pakanka atstatyti revolverį.

Tai nėra malonu tiems, kuriems rūpi pavergtųjų tautų išlaisvinimas.

Tačiau kova dėl laisvės vistiek nenustos. Ji eis, nes civilizuotoji žmonija negali gyventi be laisvės. Kova eis tol, kol ji bus laimėta. Dėl to negali būti jokios abejonės.

Todėl nereikia nustoti vilties. Tikėkimės, kad ateinantieji metai šioje srityje atneš ką nors geresnio.

Taigi — laimingų Naujų Metų visiems!

Pasaulių gimimas visatoje

APŽVALGA

Mokslas jau seniai stengiasi išaiškinti, kaip prasidėjo visi tie daiktai, kuriuos žmogus mato aplink save — žemė su visais esančiais joje negyvais ir gyvais daiktais, mėnulis, saulė ir kiti "dangaus kūnai". Joks apšviestas žmogus šiandien nebeima už gryną pinigą Biblijos pasakojimo apie pasaulio sutvėrimą prieš 6,000 su viršum metų, per šešias dienas.

Mūsų žemė nėra pasaulio centras; o saulė, mėnulis ir žvaigždės nėra dangaus skliaute pakabinti žiburiai. Žemė yra viena iš planetų (atvėsusių ir sukietėjusių rutulių), bėgančių aplink saulę, kuri yra tūkstančius kartų didesnė, negu kekviena tų planetų. O žvaigždės, tai — kitos saulės, aplink kurias taip pat, veikiausia, sukasi planetos su savo mėnuliais. Kai kurios tų žvaigždžių šimtus tūkstančių kartų didesnės už mūsų saulę.

Naktį, kai dangus giedras, matosi tolimoje erdvėje lyg balzgana juosta, kurioje vietomis spinksi vos beįmatomos žvaigždės. Lietuviai sako, kad tai "paukščių kelias", o kitų tautų kalbose tai — "pieno kelias". Bet iš tikrųjų tai yra milžiniškas žvaigždžių spiečius. Jame yra bilijonai (tūkstančiai milijonų) žvaigždžių, neišpasakytais erdvės plotais atskirtų viena nuo kitos.

Stebėdami šitą milžinišką žvaigždžių susispietimą per didelius žiūronus (teleskopus), astronomai surado, kad mūsų saulė yra šio "paukščių kelio" pakraštyje. Vadinasi, mūsų pasaulis yra tik maža dalelė šiame žvaigždžių spiečiuje.

Tokių ir panašių žvaigždžių spiečių neišmatuojamose visatos erdvėse yra ne viena. Juo stipresnius žiūronus vartoja astronomai, juo jie suranda jų daugiau. Prieš kokius trisdešimt metų jau buvo suskaityta panašių į "paukščių kelią" žvaigždžių spiečių 24. Bet buvo padaryti du labai didelį teleskopai: vienas 100 colių pločio — Mount Wilson observatorijoje, antras 200 colių — Mount Palomar observatorijoje. Per juos žiūrint, buvo surasta visatoje šimtai anksčiau nematytų žvaigždžių spiečių, ir dabar jau priskaitoma jų iki 800.

Kaip visa tai atsirado visatoje?

Šituo klausimu pateikė įdomių duomenų Amerikos mokslininkų suvažiavimui, kuris tarpkalėdžio metu posėdžiauja Berkeley mieste (Cal.), Dr. Allan R. Sandage, aukščiau paminėtų dviejų observatorijų štabo narys.

Visatos amžius: 5.5 bilijonai metų

Dr. Sandage, per 20 metų stebėjęs per tuos milžiniškus žiūronus žvaigždžių judėjimus, nustatė faktą, kad tie visi žvaigždynai dideliu greičiu bėga nuo mūsų (ne tik nuo mūsų saulės, bet ir nuo viso "paukščių kelio") ir nuo kits kito. Jie lekia į nežinomas tolimas erdves. Ir jisai pastebėjo kitą dalyką: kad tie žvaigždžių spiečiai lekia į tolį juo didesniu greičiu, juo jie labiau yra atsitolinę.

Tie žvaigždynai, kurie yra vos-ne-vos įžiūrimi (su fotografinių aparatų pagalba) per Palomar teleskopą, skrenda nuo mūs 60,000 kilometrų per sekundę greičiu.

Šitas skridimo greitumas yra tik 5 kartus mažesnis, negu šviesos spindulio.

Šviesos spindulys nulekia 300,000 kilometrų (180,000 mylių) per sekundę, o per metus — beveik 6 trilijonus — milijonus milijonų — mylių. Šviesos metai, t.y. kiek šviesa nulekia per metus laiko — yra "miera", kuria astronomai matuoja visatos erdves.

Apskaičiavęs, kiek laiko reikėjo pačiam tolimiausiajam žvaigždynui pasiekti tokį greitį, Dr. Sandage surado, kad jo skridimas turėjo prasidėti prieš pusšešto (5.5) bilijono metų.

Šis mokslininkas ir jo bendradarbiai tikisi, kad su dabartiniais observatorijų įrengimais bus galima pamatyti dar ir toliau nuskridusius žvaigždynus, kurie lekia 100,000 kilometrų greičiu per sekundę. Tai būtų trečia dalis to greičio, kuriuo lekia šviesa.

Mokslas jau yra nustatęs, kad šviesos greitis yra didžiausias visoje gamtoje. Joks daiktas negali judėti greičiau.

Bet kodėl visi žvaigždynai lekia į tolį, vienas nuo kito vis labiau atsiskirdami?

Kalbamas astronomas pateikė mokslininkų suvažiavimui tokią teoriją: prieš pusšešto bilijono įvyko milžiniškas sprogimas visatoje — ir iš į visas puses ištiškusios medžiagos dalelių debesų ilgainiui susiformavo žvaigždės ir žvaigždžių spiečiai; mažesnieji medžiagos debesys, susitraukę į rutulius, palaipsniui atvėso ir iš to pasidarė planetos; o dar mažesni tų debesų gabalai virto mėnuliais.

Pagal šitą teoriją, visatos riba bus pasiekta, kai tolimiausieji žvaigždynai bus nuskridę pusšešto bilijono šviesos metų, nes tada jų greitis bus pasiekęs šviesos greitį, o didesnio greičio gamtoje negali būti. Iš to išeina, kad mūsų besiplečiančioji visata gali turėti ne ilgesnį kaip vienuolikos bilijonų šviesos metų skersmenį.

Tai, žinoma, nepasako, kad toliau nėra kitų tokių pat arba ir didesnių visatų. Logiškiausia išvada iš to, kas mokslui žinoma, yra ta, kad gamta neturi nei pradžios, nei galo. Joje nuolatos vyksta judėjimas bei kitimas. Kartais įvyksta milžiniškos katastrofos, kurios pagimdo bilijonus naujų pasaulių.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Prancūzijos parlamento nepriklausomi atstovai nutarė remti premjerą Pierre Mendes-France, kai buvo balsuojamas Vokietijos apsiginklavimo klausimas. 296 atstovai prieš 259 pritarė Vokietijos apginklavimui.

*Chicagiečiams susisiekimo nelaimės kiekvienais metais kainuoja $40,000,000. Kiekvienos nelaimės metu jūs užmokate savo dalį. Padėkite sumažinti tą milžinišką sumą, įstojant į "Crusade for Traffic Safety".

Lenkams tenka daug aiškintis

Amerikoje ir Vakarų Europoje gyvenantiems lenkų emigracijos vadams pastaraisiais metais tenka atremti daug politinio pobūdžio puolimų, kuriais jų kaimynai ir net buvę Lenkijos piliečiai kaltina lenkus imperializmu, grobimu ir politiniu nesubrendimu. Daugiausia tų puolimų sutelkta buvusio Varšuvos advokato Sharpos knygoje "Baltasis erelis raudoname fone", kurioje apžvelgiama Lenkijos istorija ir iškeliamos sugestijos, kad lenkų tauta nėra pribrendusi nepriklausomybei bei kad pačių lenkų interesas yra gyventi politinėje ir ekonominėje Sov. S-gos globoje. Nors toji Harvardo un-to išleistoji knyga pasirodė jau gana seniai, bet dar ir dabar emigracinė lenkų spauda pilna jos komentarų, nes svetimtaučiai rašydami apie Lenkiją, dažnai verčiasi jos citatomis. Kiekviena proga emigracinei lenkų spaudai tenka protestuoti ir atitaisinėti.

Paskutinėmis dienomis Washingtone išeinančiame dienrašty "Washington Star" pasirodė tūlo vokiečio Kurt Glaser išvedžiojimai apie lenkų nutautinimo politiką iš buv. Vokietijos atimtose srityse. Autoriaus tvirtinimu, lenkai tose srityse visų pirma stengiasi sulenkinti vokiškus miestų ir vietovių vardus. Atseit, Danzig pavertė Gdansku, Breslau — Wroclawu, Stettin — Szczecinu, Oppeln — Opole ir t.t. Tų sričių vokiečiai gyventojai buvo išvaryti į Vakarus, nors Potsdamo sutartimi tos sritys nėra Lenkijos dalimi, o tik jos administruojama teritorija. Vokiečio teigimu, iki šiol galioja 1937 m. Vokietijos sienos, nes galutinai sienas nuspręsti buvo sutarta būsimoje taikos konferencijoje, o tokia konferencija dar neįvykusi. Vadinasi, Stettin ir šiuo metu teisiškai laikytinas vokišku, o Danzigas laisvuoju miestais.

Tame pačiame laikrašty tuoj pasipylė lenkų protestai, kuriais atitaisomi "vokiečio svaičiojimai". Lenkas Karol Burke rašo, kad Glaseris, matyt, istorijos mokęsis tik iš hitlerišųjų vadovėlių. Jeigu jis būtų mokęsis iš kitokių vadovėlių, tai būtų sužinojęs, kad lenkai nesulenkinę tų miestų vardų, o tik grąžinę jiems pirmykštį skambėjimą, kuris buvęs lenkiškas. Nuo neatmenamų laikų tose srityse gyvenę lenkai, kurie buvę išstumti į Rytus slenkančių germanų. Vokiečiai vokietinę ne tik tuos miestus, bet ir daugelį kitų, kurie yra pačiame Lenkijos centre, pav. Torun pavertę į Thorn, Lódz į Litzmannstadt ir net Lwów į Lemberg. 1939-1945 m. laikotarpy jie skerdę lenkus visoje Lenkijoje. Dabartinis lenkų pasislinkimas į Vakarus, yra tik atitaisymas istorijos lenkams padarytos skriaudos.

Dvasiškija naujame režime

VARŠUVA. — Sprendžiant iš lenkų spaudos, gaunasi įspūdis, kad dabartinėje Lenkijoje katalikų bažnyčia vis ryškiau ir ryškiau prisitaiko naujoms sąlygoms ir kad režimui palankaus katalikų kunigo tipas dominuoja gyvenime. Viename paskutiniųjų specialiai dvasiškijai leidžiamojo laikraščio "Kuznica Kaplanska" numerių rašoma: "Pažangusis katalikų sąjūdis Lenkijoje ne vieną kartą pabrėždavo, kad nepakankamai paruošiami naujoms pasikeitusioms visuomeninėms sąlygoms seminarijų auklėtiniai, kad jie nepakankamai dalyvauja naujojo gyvenimo kūryboje ir kad jie nepilnai pažįsta tikrovę. Dėl šitų trūkumų kalti kai kurie auklėtojai". Straipsnio autorius reikalauja galutinai pašalinti senuosius vadovėlius, kurie dar yra likę seminarijose ir dalį auklėtojų, kurie neatitinka dabartines sąlygas.

"Kuznica Kaplanska" leidžia vadinamieji kunigai-patriotai, kurie pritaria režimui, neatsisakydami tikėjimo ir kunigystės. Tokių kunigų skaičius šių dienų Lenkijoje yra labai didelis. Ypatingai daug jų vadovauja naujoms vakarų Lenkijoje susikūrusioms parapijoms.

Jei norite darbo, tai skaitykite NAUJIENAS

Kiekviena diena ten rasite ir sekite "classified" skelbimus, kasdien spausdinamus paskutiniame dienraščio puslapyje.

Skelbimuose yra nurodytas laikas, darbo vieta arba ofisas, pranešimus apie įvairioms pramonės šakoms reikalingus darbininkus. Jei šiandien nerasite mėgiamo darbo, rytoj tikrai rasite vietą, kur ji galėsite gauti, į kurį reikia kreiptis.

ALGIRDAS MARGERIS (Tęsinys)

SAULĖS RŪSTYBĖ

(Ištraukos iš spausdinamo "Saulės Rūstybės" romano)

ANTROJI DALIS

IX

— Nežinau... — pasakė visa nutviskusi.

O aš žiūrėjau, kaip ji liepsnojo ir prakaitavo, ir iš to prakaitavimo net pati juokėsi. Tikrai. Nes ji matė, kaip labai dideli ir dailūs prakaito lašai, tarsi gyvojo sidabro kamuolėliai, riedėjo jos krūtimis ir, pasiekę spenelių viršūnėles, sustojo, augo ir perlais blizgėjo saulės atkaitoje. Atrodė, kad jie baisiai nenorėjo skirtis su mergiškąja šiluma ir kristi į šaltą valtelės dugną. Ir aš būčiau šypsojęsis ir, galbūt, juokęsis, kaip ir ji, jeigu nebūtų pabudę mano sieloje tam tikri išgyvenimai, apie kuriuos aš, kaip gydytojas, nekartą esu šitaip bylojęs: "Visos gamtos, rodos, niekas niekad nenugalės. Ir nereikia. Bet kaip gera būtų, kad kaikas, kaikada, kaikur ir kaiką imtų ir nugalėtų. Juk štai pvz. kad ir šitos mergaitės labai žaviai pigmentuota juostelė apie jos spenelių papėdėlę, kuri dabar tikrai vasariškai žydi ružavomis mergiškos jaunystės spalvomis. Bet kai ji ištekės ir nėščia taps, tada atsiras rudens pigmentų, kurie nustelbs vasariškuosius, ir ružava juostelė paruduos, prarasdama gražiausią mergystės ir nekaltybės spalvingumą. Gaila. Tačiau tokia jau moters prigimties valia ir paskirtis. O iš prigimties paskirtų žmogui pareigų ir atmainų niekas neišbėga. Taigi neišbėgs ir šitas, rodos, visai nežemiškas gamtos kūrinėlis — mano augintinė. Juk ir jos, kaip ir visų jaunų mergaičių, būtiniausia pareiga yra tapti motina, visai nepaisant jokių atmainų savo grožio vertybėse ir žavėsiuose. O poetai, beletristai, tapytojai ir kiti gilūs gyvenimo ir gamtos stebėtojai, analizuotojai ir vaizduotojai gali ir savo atminties jėgomis atgaminti jau pirmiau matytą mergiško grožio dangiškumą arba, būtinam reikalui esant, įsivaizduoti ir sukurti visai naują, galbūt, dar gražesnį ir žavesnį, jei tik iš viso tėra galima įsivaizduoti ir sukurti ką nors gražesnio ir žavesnio už šitos mergaitės atangias, tiesias ir apskritas krūteles, kurių viršūnes aplenkia nekaltumo ir tyriausios ryto aušros spalvingumo juostelė, o speneliai traukia prie savęs kūdikio lūpas, akis ir išalkusią mažą jo širdį...

Bet jau buvome toje plačioje, gilioje ir labai patogioje upės vietoje, kur galima plaukyti bei nardyti taipjau laisvai ir lengvai, kaip paukščiai ore. Čia upė buvo plati, ir jos vidury žaliavo pailga, nedidelė saliukė, labai jau tirštai medžiais apaugusi. Prie jos priplaukę, pririšom valtelę prie medžio ir tuoj sušokome į vandenį, kuris čia buvo gilus, vėsus ir gaivinąs visą kūną, tarsi vynas sielą. Mergaitė nardė vandenyje, darydama auksinės žuvelės labai lanksčius ir gracingus vingius vingelius. Šviesus jos veidas, dažnai sublizgąs gilaus pasitenkinimo ir džiaugsmo šypsenomis, labai darniai judančios rankos ir kojos, lygios strėnos, viršum vandens plaukioją, tarsi tyčia rodydami savo apskritumą ir dailumą, sėdmenys, palaidi ilgi plaukai ir stangios, tiesiai žiūrinčios, kada tik ji plaukia augštielninka, krūtys, iš tikrųjų, žavėjo viską ne tiktai žemėje, bet ir augštybių augštybėse. Ir jeigu būtų buvusi dabar naktis, kada žvaigždės savo žvilgsniais ateina į žemę, tai jos būtų baisiai gėrėjusiosios jos grožiu ir giedojusios jai dangaus giesmes. Ir jeigu aš būčiau turėjęs to visų dainių dainiaus Orfėjaus krūtinę ir balsą, tai būčiau dainavęs jai giliausių grožybių dainas. Bet aš tų dovanų neturėjau, tai lėtai plaukiojau ir ją visą stebėjau. O ji nardė apie mane paukštės miklumu ore, toks lengvas jai buvo vanduo. Dažnai ji ir aptaškė mane tuo lengvu vandeniu, kurio lašai švitėjo saulės spinduliuose, kaip svaidomos šviesos iškilmių šventėje. Negalėdamas būti jai skolingas, bandžiau daryti tą patį. Ir kai ji pasinėrė dešinėj mano pusėj, o skardus jos juokas ir taškomas vanduo pasipylė ant manęs kairėj, nes ten ji iškilo, aš irgi taip pasinėriau ir bandžiau iškilti kitoj jos pusėj ir aptaškyti ją šiltu juoku ir šaltu vandeniu, bet "iškilau" kaip tik po ja. Ji dar skardžiau prasijuokė ir paspaudė mane į upės dugną, pati drauge pasinerdama. Ir susitikome mudu upės dugne, šilkų smėliu išklotame. Kai iškilome, ji juokavo:

— Gerai po grynu dangum, gerai saulės spinduliuose, bet dar geriau upės dugno šilkuose...

Aš palingavau galva, pasigaudamas jos akis ir nė žodžio jai netardamas. Negalėjau. Perdaug buvau ja susižavėjęs, jos grožiu pasvaigęs, apstulbęs.

Po tam mudu ėjom plaukimo lenktynių. Jos lengvutė, tik dviejų dešimčių metų laiko sukrauta naštelė, o mano jau keturiasdešimt penkerių našta tuoj parodė, katras mudu žvalesnis ir greitesnis... "Ak, tas laikas, laikas", tariau sau. "Kur jis žmogaus nesunkina, nestabdo ir nenugali? Net ir šitoje amžinos jaunystės upėje, kuri jo nepaiso, nuo jo pabėga ir iš senatvės pasijuokia, pasikvatoja". Ir atsidūsėjau giliai. Ji pastebėjo ir paklausė?

— Ar jau privargai, dėduk?

— Iš dalies...

— Eik į valtelę, o aš dar paplaukysiu ir panarstysiu.

Sėdėjau valtelėje ir žiūrėjau į ją plaukiojančią, nardančią ir išrašančią vandens paviršiuje saulutės žiedą su visais jo lapeliais. Ji dabar atrodė kaip nimfų karalaitė. Jaunas, lankstus, harmoningas, tik vandens tunika apsisiautęs jos kūnas simbolizavo tobuliausią ir melodingiausią poemą. Lakūs ir darnūs jos kūno judesiai jungėsi su upės srovėmis ir pripildė mano klausos šaltinius švelniausios muzikos tonų. Ir tik šita dieviška jos muzika nugalėjo stebuklingų salų sirenų-dainininkių kerėjančiai vyrus viliojantį ir visada prisiviliojantį dainavimą. O jų čia buvo dabar atlėkusių ir gražioje upės saliukėje, prie kurios mudu sustojome ir valtelę prisirišome, sustojusių, rodos, poilsiui. Bet kadangi jos nebuvo pavargusios nuo dainavimo, o tik nuo labai tolimo lėkimo, tai jos dainavo taip gyvai ir žaviai, kaip jos visada dainuoja stebuklingose savo salose. Ir aš kuo aiškiausiai girdėjau tą nežemiškai kerėjantį ir neatlaikomai viliojantį jų dainavimą — tą patį dainavimą, su kuriuo jos bandė anais metais sužavėti ir prisivilioti argonautus ir narsų jų vadą Jasoną, kada jie plaukė pro jų salas. Bet tą vieną kartą joms nepasisekė. Juos išgelbėjo nuo jų vyliaus ir žabangų tas visų dainių dainingiausias dainius Orfėjus, kuriam dainuojant miškai sustoja ošę gaudę, paukščiai giedoję, vabalai čirškavę, jūros siautusios, žuvys plaukusios, o žvėrys ir žvėreliai puola jam po kojų ir klausosi jo dainavimo. Ir Orfėjaus dainavimas nustelbė sirenų dainavimą, ir graikų karžygiai nuplaukė pro jų salas sveiki ir laimingi. Sirenos jų neprisiviliojo. O kada jos vyrus prisiviliodavo, tai labai greitai jais apsidžiaugdavo, juos nužudydavo, jų kraują sugerdavo, mėsą suėsdavo, tik vienus kaulus bepalikdavo. Ir visos jų salos buvo vyrų kaulais nuklotos nuo galo ligi galo, nuo krašto ligi krašto. Ir tyčiodavosi jos iš tų kaulų, šokdamos ant jų ir dainuodamos: "Mylėsime jus amžinai, tik eikite pas mus ir būkite su mumis". Tai žodžiai, kuriuos jos dainuodavo ir vyrus prisiviliodavo. Ir dabar jos taip dainavo, norėdamos mane prisivilioti, suėsti ir ant mano kaulų šokti. Bet joms ir šį kartą, kaip ir aną metą su graikų karžygiais, nepavyko. Juos išgelbėjo Orfėjus, o mane — mano augintinė. Aš nėjau pas sirenas, aš pasilikau su ja. Sėdėjau valtelėj ir žiūrėjau, kaip be galo lanksčiais ir lengvais, tarsi smuiko garsai, plaukiojimais ir vingiavimais išrašo ji vandens paviršiuje saulučių žiedus ir jų lapelius. Ir išrašiusi pirmą lapelį, klausiamai taria "myli?", antrą — "nemyli?", trečią — "myli?", ketvirtą — "nemyli?" ir taip iki paskutinio, kuris supuola su "myli?" Tada ji susminga į mane atsakymo laukiančiomis akimis. Aš linktėlėju galva. Sakyti nieko nesakiau, nes džiaugsmas yra didesnis ir žavesnis, kada jis pasilieka uždarytas širdyje ir neišeina pro lūpų vartus, ir neišnyksta oro platybėse.

(Bus daugiau)

Laimingų Naujų Metų linki savo gyventojams, draugams, pažįstamiems ir visiems Naujienų skaitytojams

LITHUANIA HOTEL SŤABAS

1606 South Halsted Sreet

Telephone TAylor 9-2733

J. Jašinskas

SPAUDOS PABIROS

Taigi, Didžiosios Šventės: Kalėdos ir Naujieji Metai. Jos mane savotiškai nuteikia. Jų metu atitrukęs nuo kasdienybės ir nostalgijos traukiamas, mintimis nukeliaju į gimtąjį kaimą (kurio, deja, jau seniai nebėra, nes Nepriklausomos Lietuvos laikotarpiu išėjo į vienkiemius) ir žvalgausi po to kaimo grytelninkų pusiau į žemę sulindusius namelius. Štai, čia mano gimtasis namelis, žaliomis samanomis apžėlusiu stogu, neplukta priemene ir paprastu moliu išplukta, mažais langeliais, pasieniais sustatytais sunkiais, aptrušusiais suolais ir suskilusiu moliniu pečiumi papuošta gryčia; keliolika metrų atokiau, toje pačioje negrįstoje ir nuolat purvais pažliugusioje gatvelėje, senas, senas Bobutytes namelis. Tas namelis Didžiųjų švenčių metu būdavo mano ir mano brolių pirmasis taikinys: per sniegus, per pūgas pusnuogiai ir basi jį pasiekdavome. Bobutytė visada mane (vyresnieji broliai pasakojo, kad ir juos taip pat) pasitikdavo išskėstomis rankomis: "Vaikeliuk, kaipgi tu basas per tokias pusnis atbridai?" Vyresnysis brolis tokio klausimo užkluptas, turėdavo iš anksto paruoštą atsakymą: Aš, Bobutyte, katės pėdeliais atbėgau"... Jam išklydus į pasaulį ir jo vietą užėmus man, aš tokio sąmoningo atsakymo nesugebėdavau atrasti, bet Bobutė ir mane tuojau nešdavo prie pečiaus, rankomis atitrindavo užšalusias kojas ir tada prasidėdavo vaišės: didžiulė riekė pyrago sviestu aptepta, o priedo dar mėsos gabalėlis. Tai būdavo šventės!

Galvotrūkčiais skriedami metai subrandino mane ir išleido į pasaulį. Bet per Didžiąsias Šventes visada sugrįždavau į gimtąjį kampelį. Čia kiekvieną kartą susitikdavau Bobutytę. Jos, atrodo, laikas neėmė: ji vis tokia pat palinkusi, ir sudžiuvusi, mažikė pasiliko. Tik akys, esą, silpstančios ir nebematanti kaip reikiant kuodelio ir iš jo einančio į špulę siūlo. Bet kaimo gyventojos ją po truputį vis vien šelpdavo, nors jos verpalai nebebūdavo pirmosios rūšies. Kurgi dėsis moteriškė? Retkarčiais dar ir į bažnyčią artimame miestelyje nukiaušindavo. Tai ir viskas. Kartą tokių švenčių laikotarpiu parašiau prašymą ir įteikiau valsčiaus viršaičiui. Po kurio laiko Bobutytei buvo paskirta pašalpa: 10 litų mėnesiui. Net rankas bandė man už tą yargingos pašalpėlės išrūpinimą išbučiuoti. Esą, dabar jos gyvenimas aprūpintas: jai užteksią ir žibalui ir druskai, o gal būt, ir kokiam drabužėliui įstengsianti susitaupyti. 1940 metais, rusams okupavus Lietuvą, visos tvoros buvo apkabinėtos plakatais: sėdi prie Dievo gėrybėmis gausiai apkrauto stalo du senukai džiaugsmu spindinčiais veidais, o plakato apačioje didžiulėmis raidėmis parašas: "Rami ir laiminga senatvė! "Tų metų Didžiųjų Švenčių metu susitikau Bobutytę. Paklausta kaip laikosi, Bobutytė apsiašarojo: "Taigi, vaikeliuk, dar laikausi. Dievulis užmiršo mane. Nepasišaukia. Daug jaunesnius pasiima, o manęs vis nekviečia..." "Tur būt, dabar Jis mato, kad senesniems žmonėms labai geras gyvenimas žemėje, todėl ir nesiskubina". "Ką čia, vaikeliuk, visko yra, ir duonytės ir "kilbasytės", bet tik ant popiero... Man net ir tuos pinigėlius, kuriuos tu, vaikeliuk, iš valsčiaus išrūpinai, nubraukė"... Nenorėjau tikėti savo ausimis. "Taip, vaikeliuk, nebeduoda. Sako, kad aš smetonininkė buvau. Jeigu nebūčiau, esą, tokia buvusi, tai man nebūtų skyrę pašalpos. Aš, vaikeliuk, tik duonos kąsnelį norėčiau turėti, o be smetonos ir sviesto aš ir taip pragyvenčiau"... Ramindamas Bobutytę, vos, vos pats tesusilaikiau neašarojęs. Taigi, "Rami ir laiminga senatvė" "darbininkų" valdžios globoje. Bobutytei, galimas dalykas, jau nebereikalinga toji "globa".

* * *

Vienas mano pažįstamas buvo parašęs laišką į Lietuvą. Į tą laišką gautas atsakymas 1954 m. lapkričio mėn. 30 diena. Jį rašė paprasta kaimietė. Būdingesnes to atsakymo vietas, jo savininkui sutikus, paduodu, tik kalbą palieku netaisyta. "Jus rašet į šita laiškeli gal ko truksta. Pas mus visko yra, tik betruksta paukščio pieno. Turim visko. Jeigu kartais sukalbesi viešpaties malda, atsimink kiekviena žodi ir tada pagalvok, ko mums reikalinga prie šeimos kasdien. Mano šeima yra jau didele, man reikia kiekviena diena tos dovanos". Kaip žinome, maldoje "Tėve Mūsų" yra žodžiai: "Duonos kasdieninės duok mums šiandieną". Laiško autorei, kuri kartu su vyru dirba kolūkyje, tos kasdieninės duonos ir trūksta. Tolimesnė laiško vieta dar ryškiau pasako apie dabartinį gyvenimą Lietuvoje įsteigtuose kolūkiuose: "Mes visi dekui dievui sveiki ir linksmi taip gyvename gerai. Tur but prisimeni Urke kaip gyveno... pas mus yra labai linksma". Minimas Urkė laiško autorės kaime buvo elgėta senukas. O dabar "laimingieji" kolūkiečiai visi urkėmis išvirto. Tikrai "laimingas" gyvenimas iš "buožių" išlaisvintoje Lietuvoje.

* * *

Amerikoje Kalėdos yra išvirtusios į pasipinigavimo šventę. Prieš Kalėdas biznieriai tiek prisišienauja, kaip niekada kitais metų laikotarpiais. Dovanos vaikams, tėvams; dovanos broliams, seserims; dovanos giminėms, draugams ir artimesniems pažįstamiems. O tų dovanų biznieriai pakankamai parūpina. Tik mokėk pinigus. Bet ar ne prasmingiau būtų, šalia šito materialinių gėrybių tarpusavio dalinimosi, Kalėdų ar Naujųjų Metų laikotarpiu pasisemti dvasinių, kultūrinią vertybių? Bent lietuviams priderėtų tas tradicijas įsivesti: pirkti ir vienas kitam dovanoti geras knygas, užprenumeruoti tiems, kurie neišgali ar nepaslenka tą padaryti, lietuvišką laikraščių ir pan. O ar nebūtų puikus paprotys, vieton perdėto vaišinimosi Didžiųjų Švenčių metu lankyti teatrus, koncertus ar kitas kultūrines pramogas? Taigi, jeigu mes panorėtumėm tuo būdu pakeisti ir mūsų tarpe įsivyravusias materialines tradicijas.

Bostono Lietuvių Dramos Sambūris, matyt, tas kultūrines tradicijas bando pradėti įgyvendinti. Jis yra paruošęs ir 1955 metų sausio mėn. 2 d. savo tautiečiams patiekia visoje Amerikoje išgarsėjusi Didžiųjų Švenčių vaidinimą: "Kalėdų Giesmė". Tai yra anglų rašytojo Charles Dickens veikalo "Šykštuolis Skrudžas" inscenizacija. Smagu, kad į Bostono Lietuvių Teatro kolektyvą yra įsijungęs garsusis mūsų aktorius Henrikas Kačinskas. Tas teatras, aktorės Aleksandros Gustaitienės vadovaujamas ir Henriko Kačinsko talkinamas, kaskart sparčiau žengia į tikrojo teatro aukštumas. Nesuklysiu sakydamas, kad šis kultūrinis sambūris netrukus pralenks visus kitus tos rūšies lietuviškus sambūrius, esančius kituose Amerikos miestuose. Gerai, bostoniečiai!

1954.XII.25.

They Need Your CARE Help

Photo by Gertrude Samuels, The New York Times

This mother and child in Southern Vietnam, refugees from the communist north, are typical of the hungry families you can feed this Christmas by contributing $1 to CARE.

Each dollar you give covers overseas distribution costs on two CARE food packages containing a total of 28 lbs. of U.S. farm surpluses which have been wasting in storage. Two families who need that food badly will thus each receive a 14-lb. CARE food package, bearing your own name and address.

There are 1,227,500 of these CARE holiday packages for that many needy families in 31 European, Latin American and Asian countries, including Vietnam. The U. S. Government released the food from stocks not needed for U. S. welfare programs

All donations sent to "CARE Food Crusade, 660 First Ave., New York 16, N.Y.", or any local CARE office, will be acknowledged. Donors of $5 or more will also receive receipts signed by the recipients of each package they subscribe.

1955 metų balandžio 17-tą,

Atvelykio Dieną, įvyks NAUJIENŲ

PAVASARINIS KONCERTAS

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. — CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET — CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
6430 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT — CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

Roosevelt Furniture

Pavasarinis birželio mėn. matrasų IŠPARDAVIMAS — $19.95 ir brangesnių

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD — Tel.: SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

ĮSIGYKITĖS NAUJIENOSE

The night before Christmas

Sleep comes slowly on that magic night. Little eyes bright with the wonder of Christmas don't want to close. Little ears straining for the sound of reindeer hooves don't want to stop listening. Sleep comes slowly when a child's whole world is focused on the shining promise of tomorrow morning.

But Mom and Dad will sleep a little more soundly tonight, knowing they've looked beyond tomorrow morning in their Christmas buying. Like so many parents, they've included a U. S. Savings Bond among the gifts under the tree. They've given the gift of security that grows right along with the youngster who receives it.

Each Bond earns an average 3% annual interest, compounded every 6 months if held to maturity. And it goes on earning interest for as long as 19 years and 8 months! That means a return of up to 80% *more than you originally paid.* Think how much a Bond will grow in value by the time your children or your grandchildren are ready for college.

This Christmas include the present that builds for the future—a U. S. Savings Bond. And keep on building through the year with the Payroll Savings Plan where you work—the plan that does your saving and your Bond buying *for* you. Someone you love will be glad you did.

Give the gift of security . . . with U. S. Savings Bonds

The U.S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

1954 metais Amerikos žmonės sudėjo į Taupymo ir Skolinimo Bendroves virš 9 bilijonus dolerių. Jie žino, kad čia sudėti pinigai yra apdrausti iki $10,000.00 per Federalės Valdžios įsteigtą įstaigą ir kad gauna gerus devidendus. Nėra vėlu! Pradėk šiandien!

Universal Savings and Loan Association

1800 SO. HALSTED ST., — CHICAGO, ILLINOIS

Tel.: HAymarket 1-2028

Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro.

Automobilistams tuščias lotas šalimais.

P. & J. JOKUBKA

Laikrodžių, Brangenybių, Radijo, Televizijos Krautuvė

1. Sužieduotuvių ir vedybiniai deimantiniai žiedai, 2. Rank. laikrodžiai firmų — Cyma, Bulova, Elgin, Wyler ir kt., 3. Sidabro peilių, šakučių ir šaukštų komplektai, 4. Foto aparatai, 5. Piniginės, 6. Zenith, Dumont ir G. E. televizijos ir Zenith, G. E. ir Bulova, Emerson radijos, 7. Televizijos ir radijo lemputės, 8. Pudrinės, 9. Amžinos plunksnos, 10. Prosai, 11. Vėdintuvai (fans), 12. Patefonai ir plokštelės, 13. Elektriniai indai, 14. Žaislai ir rašymo reikmenys, 15. Lietuviškos knygos ir lietuviškais motyvais papuošti foto albumai.

Laikrodžių ir televizijos aparatų taisymas

4102 ARCHER AVENUE

Chicago 32, Ill. — Tel. LA 3-8617

IŠ KANADOS

Triukšmas Montrealy

LAISVOJI TRIBŪNA

K. L. T. Montrealio skyriaus pirmininkui p. Navickui paskelbus spaudoje žinutę apie Vasario 16-tos minėjimą, kaip ir galima buvo tikėtis, "Nepr. Lietuvoj" tuoj pasipylė eilės pasiūlymų, pamokymų bei priekaištų. Galima drąsiai tvirtinti, kad šios rūšies "kritikos" banga dar nenurims ir po Vasario 16-tos . . .

Štai "Nepr. Lietuvos" 48 Nr. p. Abromonis vanoja Tarybą už jos "diktatorišką" veiklą. P. Abromoniui jau būtų laikas žinoti, kad K. L. Taryba nėra partinė organizacija, bet pati pirmoji įkurta Kanados lietuvių, kuri po savo sparnu priglaudžia kiekvieną lietuvį, kokių pažiūrų jis bebūtų, jeigu tik jis nėra priešingas bendroj kovoj prieš Lietuvos išlaisvinimą.

Jeigu p. Abromonis primena, kad Nepriklausomybės aktas buvo pasirašytas ne vienos partijos, bet įvairių pažiūrų atstovų, tai K. L. T. Montrealio skyrius turi pilną teisę į savo rengiamą minėjimą kviesti visus lietuvius, kuriems šis minėjimas yra brangus.

Kodėl tad jaudintis be reikalo, jeigu Taryba pasiryžo Vasario 16-tos minėjimą pravesti, ir tuo tikslu jau pasikvietė kalbėtoją iš Amerikos?

Kiti p. Abromonio priekaištai Tarybai yra perdėm vaikiški. Pav. jis sielojasi, kad birželio 14 — 15-tos ir kituose minėjimuose nemato K. L. T. skyriaus valdybos, jų narių, Šv. Kazimiero parapijos klebono, nors jie ir maloniai laukiami.

Tokį p. Abromonio tvirtinimą daugelis Tarybos narių drąsiai pavadins absurdišku. Aš dalyvavau birželio 14—15-tos minėjime, kuris šiemet įvyko prie Nežinomo Kario paminklo, ir šalia manęs stovėjo visi K. L. C. T. nariai.

Taip tvirtinti spaudoje gali tik žmogus, kuris tų narių nepažįsta arba reikalingas akinių.

Teko dalyvauti ir paskutiniame K. L. T. Montrealio skyriaus susirinkime, kuriame pranešimą darė iš Vokietijos atvykęs p. Simonaitis. Mažosios Lietuvos likimas vienodai svarbus "seniams" ir "dypukams", bet jame nesimatė nei K. L. B-nės Valdybos, nei jų narių, nei Aušros Vartų parapijos klebono, nors jie ir maloniai buvo laukiami.

Kodėl, pagaliau, tokios rūšies priekaištai K. L. T. Montrealio skyriui pasirodė tik tada, kada šis skyrius pirmutinis pranešė apie minėjimą? Kodėl pernai buvo tylu, kada Vasario 16-tos minėjimą pirmoji surengė K. L. B. Valdyba?

Montrealio bepartyviai lietuviai nesupranta už ką "motina bara vaiką", nes minimi puolimai nukreipti prieš K. L. T. Montrealio skyrių, talpinami "Nepriklausomoj Lietuvoj", kurią leidžia "močiutė" K. L. C. T.

Nenoromis peršasi išvada, kad vardan ramybės, motina uždraus vaikui rengti bereikalingus minėjimus . . . —M. Čapkauskas

Julija Žemaitė

Kas nežino įdomių Žemaitės raštų apie kaimo ir dvaro žmonių gyvenimą? Kai skaitai jos raštus ,rodos, gyvus paveikslus matai ir girdi aprašomų žmonių kalbas. Taip viskas tikra ir gyva.

Žemaitė yra slapyvardis, ji buvo Julija Beniuševičiutė — Žymantienė. Jos tėvai buvo nusigyvenę bajorai, del to Žemaitės jaunystės dienos buvo nelengvos ir didesnio mokslo jai neteko pasiekti. Ji mokėsi pas vieną turtingesnę giminaitę drauge su anos vaikais. Mokyklų ji nelankė.

Žemaitės gimtųjų namų kalba buvo lenkiška. Bet ji iš pat mažens susitikdavo su baudžiauninkų vaikais, todel išmoko ir žemaitiškai. Ji ir ištekėjo paskui už paprasto dvaro darbininko Žymanto. Tada Žymantai išsinuomavo nedidelį ūkelį ir vargingai iš pradžios gyveno, nes abu nepratę buvo ūkininkauti. Žymantienės gyvenimas palengvėjo, kai paaugo vaikai ir kai nusikėlė jie į kitą vietą, į Užventį.

Čia su Žemaitės vaikais susitikdavo ir draugaudavo gimnazistukas Povilas Višinskis. Jis pasikalbėdavo ir su Žymantiene. Tada iš to Višinskučio Žymantienė sužinojo apie Prūsuose spausdinamus lietuviškus laikraščius ir knygas, kurių gavo iš jų pasiskaityti. Mat, tada rusų valdomoje Lietuvoje buvo uždrausta lietuviška spauda.

Višinskučio ir lietuviškų skaitymų paveikta, Žymantienė pasijuto esanti lietuvė, metė lenkų kalbą ir visur pradėjo kalbėti lietuviškai, o paskui pradėjo ir rašyti. Pirmutinis jos kūrinys buvo išspausdintas 1894 metų kalendoriuje,— Žemaitės slapyvardžiu. Taip paskui visada ji pasirašinėjo. O tą slapyvardį sugalvojo tas pats Povilas Višinskis.

Taip, sulaukusi jau 50 metų amžiaus, Žemaitė ir daugiau pradėjo rašyti ir spausdinti ir pasidarė viena iš didžiausių ano laiko rašytojų. Ji mirė 1921 metais gruodžio 7 d. Marijampolėje, ten ir palaidota.

Rusų nuskurdintų kaimo ir dvaro žmonių buitį Žemaitė vaizdavo natūralistiniu būdu. Jos raštų išleista keturi tomai. Iš jų geriausi, klasiškiausi — "Marti" ir "Petras Kurmelis".

Žemaitė, nors mažo mokslo, bet buvo labai apsiskaičiusi, turėjo didelę pastabumo dovaną ir rašytojos sugebėjimus. Nors ir vėlai pradėjo rašyti, jos palikimas mūsų literatūrai didelis. Žemaitė yra pavyzdys visiems, o ypač jaunimui, kaip, mylint žmogų ir pasiryžtant dirbti, galima didelius darbus nuveikti visai tautai. —E.

Paveiksle matomi lietuviškos Dainos Kavalieriai šį vakarą dainuos Povilo Šaltimiero radijo valandoje. Pradžia lygiai 8:00 valandą vakaro. Stotis WGES, 1390 kilocycles. Dainininkams akompanuos pianistė Genovaitė Aleksiūnaitė.

Cicero

Kaip ir kur sutiks naujuosius metus

Šauniausia vieta ir tinkamos patalpos tai pas J. Budriką, 1442 S. 49th Ct. Tai jie jau eilę metų kaip praktikuoja. Turi muziką, įvairių skambučių. O svarbiausia tai maistas, kurį paruošia pati močiutė Budrikienė. Ji Jonui tikra parama.

Frank ir Danna Zajauskų, 1444 S. 51st Ave., tai puošni vieta, tėvo palikimas. Naujuosius metus tinkamai sutiks; turi prisipirkę įvairių pabūklų.

Tad Kazimieraitis, 4920 W. 14th St., nors naujas versle, bet nepasiduoda. Jo užeigoje visuomet ūžia. Naujuosius metus šauniai sutiks. Patarnautojų turi gausų būrį, svečiai viskuo bus aprūpinti.

Walter ir Stella Kazanauskai, 4909½ W. 14th St., turi švarią, erdvią vietą. Lankytojai įvairių tautų, bet yra taikūs, niekada nėra nesusipratimų. Kaip kitados, taip ir šiemet naujuosius metus sutiks iškilmingai, net visa apylinkė skambės. P. p. Kazlauskai abu čia gimę ir augę, auklėja du sūnus, kurių vyresnysis jau padeda prie baro.

Benas ir Stefa Dundai, 1412 S. 49th Ave., tai naujosios kartos žmonės. Jų užeiga pavadinta "Vienybė". Tikrai taip ir yra, lankytojai traktuojami vienodai, vis tiek ar senosios kartos, ar naujosios. Naujieji metai bus sutikti draugiškai, kaip ir reikia.

Bernice Labin taverna, 4837 W. 14th St., yra šioj šaly gimusios savininkės, bet Bernice kalba lietuviškai tikrai "dypukiškai". Ji visuomet gerai nusiteikusi, o jos lankytojai įvairūs. Jų gera dalis "dypukai"; o tai linksmūs žmonės. Tai ir gerai: būk susiraukęs paniuręs, tai kas į tave žiūrės. Naujieji metai bus sutikti su gera nuotaika.

Nida Club, 1401 S. 48th Ct., savininkai Francis Selweln, Edward Radvilas taip pat pasirengę sutikti naujuosius metus.

Ar galiu nepaminėti senų pažįstamų J. P. Račiūnų Gold Coast Inn, 2525 W. 71st St. Tai plačiai žinomi linksmo būdo žmonės, turi tikrai puošnią ir erdvią užeigą, viskas tik žvilga. Naujuosius metus yra pasiruošę iškilmingai sutikti.

Visiems linkiu pasisekimo ir viso gero! —D.

KRIKŠTYNOS MARQUETTE PARKE

Kalėdų dieną buvo Aldonos ir J. Satasiulių pirmojo sūnaus krikštynos. Kūdikis pavadintas Algimanto Juozo vardais.

Krikšto tėvai buvo dėdienė Ripskienė ir J. Paškevičius Jr. Svečių buvo apie 40 asmenų, kurių tarpe pažinau gimines senuosius ir jaunuosius J. Paškevičius, S. Patlabas, J. Stasiulius ir dėdienę Dambrauskienę iš Chicago Hts., Ill., K. Pošką, K. Pocių, Ripskius, J. Sabukonį ir agr. P. Žumbakį. Visi svečiai buvo karališkai vaišinami įvairiais gardumynais ir brangiais importuotais gėrimais. Apie vidurnaktį svečiai skirstėsi, dėkodami p.p. J. Stasiuliams už puikias vaišes. Nors gerų gėrimų buvo su kaupu, bet girtų nesimatė.

Rietavo Žemaitis

Juozą Lankelį prisiminus

Prieš savaitę su viršum laiko iš Cook apskrities ligoninės telefonu pranešė Chicagos Lietuvių Draugijos raštinėn, kad ligoninėje miręs lietuvis, kuris neturįs nei giminių, nei artimų draugų. Tokiu būdu nesą kam pasirūpinti jo laidojimu.

Tuoj buvo kreiptasi į p. P. J. Ridiką, laidotuvių direktorių, kad jis tą mirusį lietuvį palaidotų. P-as Ridikas susižinojo su Tautinių kapinių užveizda Schultzu ir susitarė su juo dėl duobės, už kurią nebuvo galima sumokėti, kadangi miręs ligoninėje senelis buvo visiškai beturtis.

Taip, tas senelis buvo Juozas Lankelis, rodosi, kilęs iš Dzūkijos. Matyti, kur nors Dzūkijoje jaunystėje jis vargoninkavo ir šiek tiek nusimanė apie muziką. Maždaug prieš keturiasdešimt metų Lankelis atsirado Chicagoj ir čia pradėjo vadovauti "Rūtos" chorui. Choras dainavo keturiais balsais ir atlikdavo dainas gana įmanomai (vargu tatai galima pasakyti apie kai kuriuos tebegyvuojančius chorelius, kurie net keturiais balsais nesugeba dainuoti).

Kai tarp lietuvių ėmė plėstis raudonligė (atseit, bolševizmas), užsikrėtė ta liga ir Lankelis. Garbino jis Staliną lyg kokį šventąjį. O kas apie Staliną drįso nepalankiai atsiliepti, tą bandė visaip niekinti. Nieko tad nuostabaus, kad Naujienų redaktorius Grigaitis jam pasidarė didžiausias priešas, kurį kiekviena proga jis bandė dergti. Apie Grigaitį jis net dainuškas komponavo. Ir tas dainuškas pats dainuodavo, kai raudonieji jam užfundydavo kurioje nors tavernoje.

Bet štai Lankelis visiškai sunegalėjo. Nebegalėjo jis nei naujų dainuškų sugalvoti, nei jų bepadainuoti. Pasidarė jis nebereikalingas ir raudoniesiems. Kai jis mirė nieko neturėdamas, tai jo laidotuvėmis pasirūpino tie, kuriuos velionis laikė nepataisomais buržujais. Tuo tarpu jo draugučiai nė piršto nepajudino, kad jis būtų kiek žmoniškiau palaidotas. —P. M.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

Kęstučio Pašalpos Klubo metinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 2 d., 1 val. po pietų Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Bus renkamos svarbios komisijos ir svarstomi kiti svarbūs reikalai. Kviečiami nariai ir padavusieji prašymus įsirašyti nariais. Narių mokesčiai priimami nuo 9:00 ryto.

Krakiškių Draugiško Klubo metinis susirinkimas įvyks sausio 2 d., sekmadienį, 2 val. po pietų Club Vainutas svetainėje, 4256 So. Maplewood Ave. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti. Bus išduotos visos atskaitos ir bus pranešta ką nuveikėme per 1954 metus. Visų būtinas dalyvavimas susirinkime. —Alex Kvedaras, rašt.

Chicagos Liet. Suvalkiečių Draugijos choro nariai prašomi susirinkti gruodžio 31 d., penktadienio vakare į Hollywood salę, 2417 W. 43rd Street, atlikti programos savo draugijai Naujųjų Metų sutikimo vakarui. Prašomi visi choro nariai atvykti.

—Rašt. Ona Švirmickienė.

ANTANAS WAIGAUSKAS
gyv. 3829 Deodor Street,
Indiana Harbor, Ind.

Mirė 1954 m. gruodžio mėn. 29 dieną, 2 valandą po pietų, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kaltinėnų parapijoje, Sululių sodžiuje.

Amerikoje išgyveno apie 35 metus.

Paliko nuliūdę: du sūnūs: Antanas Jr. ir Raymond ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Oleska koplyčioje, 3934 Elm St., Indiana Harbor, Ind.

Pirmadienį, sausio mėn. 3 d., 8:30 valandą ryte, kūnas bus lydimas iš koplyčios į St. Francis parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse, Indiana Harbor'e.

Visi a. a. Antano Waigausko giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Sūnūs ir kiti Giminės, Draugai ir Pažįstami.

Laidotuvių direktorius Oleska. Tel. EAst Chicago 938.

Juozapas Victorinas
10012 So. Indiana Ave.

Mirė 1954 m. gruodžio 28 d., 2:50 val. po pietų, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Telšių apskr., Plungės parapijoje, Auksmienų kaime.

Amerikoj išgyveno 41 metus.

Paliko nuliūdę: sesuo Teklė Malakauskas, jos vyras Vincentas; giminės: Domicelė Paulauskas su šeima, Zenonas Malakauskas, jo žmona Justina; Lietuvoje liko 2 broliai: Pranas ir Petras ir kiti giminės, draugai bei pažįstami Lietuvoje ir Amerikoje.

Kūnas bus pašarvotas šeštadienį, sausio 1 d. L. Bukausko koplyčioje 1 val. po pietų, 10821 So. Michigan Ave.

Pirmadienį, sausio 3 dieną, 9:30 valandą ryte, kūnas bus lydimas iš koplyčios ir laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Juozapo Victorino giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Sesuo, švogeris ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. L. Bukauskas. Tel.: CO 4-2228.

2 Metų Mirties Sukaktis

ALENA SHIMKUS
(PAGAL TĖVUS LIUBERSKAITĖ)
Gyveno 4222 So. Richmond Street

Mirė 1953 m. sausio 2 dieną, 2:00 val. po pietų, sulaukusi 43 metų amžiaus. Gimusi Šiaulių apskrity, Žagarės parap., Gaudikių kaime.

Amerikoj išgyveno 24 metus.

Palaidota Lietuvių Tautinėse Kapinėse.

Paliko nuliūdę: mylimas vyras Antanas, sesuo Suzanna Geistarienė, jos vyras Stanley ir jų šeima; pusseserė Ona Sabel, jos vyras Frank ir jų šeima; giminaičiai Jonas Šilingas ir šeima ir Vincentas Juozapavičius ir šeima; kiti giminės ir draugai; Lietuvoje liko brolis Julijonas Liuberskis ir jo šeima.

Priklausė SLA 190 kuopai ir Darius-Girėnas Legion Post Nr. 271 Women's Auxiliary.

Mūsų brangiausiai pagerbti bus laikomos šv. Mišios Nekalto Prasidėjimo Panelės Švč. bažnyčioje, esančioje 44th St. ir Fairfield Ave., Brighton Parke 1955 m. sausio 2 d., 12 val. dieną.

Mes Tavęs, Mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tebūna Taus lengva ši žemelė. Nuliūdę lieka:

Vyras, Sesuo, Brolis, Pusseserė, kiti Giminės ir Draugai.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 — TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET — Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. — Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. — Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. — Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET — Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD — Phone: OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. — Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. — TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!
TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave. — Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & Co.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
LAfayette 3-6300
Property Management — Mortgage Sales — Loans — Notary Public — Investment Counsellors
Agents of ARCHER CURRENCY EXCHANGE — Checks Cashed — Money Orders — Utility Bills Accepted

Kaip demokratija veikia Amerikoje

"Mes esame tauta daugelio tautybių, daugelio rasių, daugelio tikybų — mus jungia laisvės ir lygybės vienybė".

Kada Marian Anderson, pagarsėjusi negrų dainininkė, atliks Ulrikos rolę operoje "Un Balle in Maschera" sausio mėnesį Metropolitan Operoje New Yorke, ji bus pirmoji negrų tautos narė dainavusi toje garsioje institucijoje. Kada p-lė Anderson pasirašė kontraktą dainuoti Metropolitan Operoje, ji pareiškė: "Mano didžiausias troškimas yra dainuoti operoje. Turėjau pašalinti tas savo svajones, bet dabar turėsiu progos realizuoti savo svajonę".

Miss Anderson, populiari ir viena iš pasekmingiausių dainininkių, paeina iš visai neturtingos šeimos. Nežiūrint visokių pasisekimų, ji niekad neužmiršo savo skurdžios jaunystės. Ji yra giliai tikinti, visuomet nori kitiems ištiesti pagalbos ranką. Ji įsteigė fondą iš $10,000 (metams) padėti jauniems artistams, nepaisant spalvos, rasės ar tikybos.

—o—

80% kolegijų prezidentų ir studentų smerkia diskriminaciją, kuri sulaiko studentus nuo narystės įvairiose mokyklų organizacijose dėl rasės arba tikybos, neseniai parodė studiją 125 svarbesnių kolegijų ir universitetų. Studija parodo, kad kolegijos kaip University of Connecticut, Columbia University New Yorke, Princeton University New Jersey valstijoj, Dartmouth Kolegija New Hampshire, University of Wisconsin ir University of Chicago pradėjo pašalinti rasinę ir tikybinę diskriminaciją iš kolegijos draugysčių. Dvi kitos mokyklos State University of New York ir City College of New York jau pasekmingai išbraukė tokią diskriminaciją. Šis judėjimas žymiai sustiprėjo nuo antrojo pasaulinio karo. Pradžią judėjimui davė Amherst Kolegija, Mass., kuri 1946 m. nutarė, kad ligi 1951 m. visos draugystės turės baigti diskriminaciją arba netekti savo privilegijų Amherste. Kitos grupės, kurios pačioj pradžioj rėmė panašius žygius, buvo Middlebury College Vermonte, Swarthmore, Pennsylvanijoj, ir Massachusetts Institute of Technology. Neseniai vietinis vienetas Williams College, Massachusetts, pasišalino iš centrinės organizacijos, kada priėmė žydą nariu. Tai tik pradžia šio svarbaus darbo.

—o—

Folkloro žurnalas, išleistas jauno liaudies šokių entuziasto Californijoj, yra puikus pavyzdys dviejų svarbių Amerikos fazių — tarp grupinio supratimo ir palaikymo įvairių etninių grupių senoviškos kultūros. Žurnalas "Viltis" paskutinėje laidoje aprašo sekamus dalykus: serbų tautinius šokius, Pietų slavų liaudies kultūrą, kroatų rūbus, austrų ir lietuvių šokius, prancūzų — kanadiečių šokius, Azuma Kabbuki arba japonų šokius ir susirinkimą ukrainiečių jaunimo organizacijos. Svarbus straipsnis pavaizduoja linksmą žydų "Sukkoth" (Festival of Tabernacles) šventę. Šie visi kultūriniai veikimai, žurnalas pranešа, įvyko JA V-ėse, grupių veikloje. Žinutės apie graikų, lenkų, skotų, airių, skandinavų, vokiečių, ispanų ir meksikiečių šokių grupes arba festivalius irgi įdomios. Pagal "Viltį", įvairių etninių grupių liaudies veikimai JA V-ėse tikrai nemiršta, bet randa paramos iš visai netikėtų šaltinių. Pav. žurnalas pažymi, "kad populiariškumas Kolo (Jugoslavų) jau traukia pašalinius žmones taip, kad šiandien daugiau nejugoslavų šoka Kolu, negu patys jugoslavai.

—Common Council

Skaitykite "N-nas"

Visokios ir iš visur žinios

REUTLINGENAS. — Tremty Lietuvos Raudonojo Kryžiaus valdybon VLIKas paskyrė šiuos asmenis: kun. dr. Gronis — pirmininkas, Jurkaitis — vicepirmininkas, V. Gailius, Venckus ir Venclauskienė — nariai.

REUTLINGENAS. — VLIKo nutarimas dėl p. Šidiškio kompromituojančių veiksmų padarytas penkiais balsais; trys nuo balsavimo susilaikė, o du balsavo prieš.

Kaip jau buvo paskelbta, tuo nutarimu pasisakyta, kad p. T. Šidiškis skaitomas nustojusiu VLIKo narių kvalifikacijų ir kaipo toks negali pasilikti VLIKo nariu. Tas VLIKo nutarimas pranešamas visų VLIKą sudarančių grupių centrams.

REUTLINGENAS. — Kažkokia slapta ranka atidariusi V. Rastenio rašytą laišką T. Šidiškiui jį nufotografavo ir tos fotokopijos buvo išdalintos kai kuriems lietuviams.

V. Rastenio laiškas iš New Yorko T. Šidiškiui buvo rašytas lapkričio 24 d. Tą gerokai suveltą laišką T. Šidiškis gavo gruodžio 1 d. T. Šidiškis žada kreiptis į vokiečių kriminalpoliciją, kad ši surastų kaltininką.

Kalbama, kad tas laiškas politinio turinio ir atidengia V. Rastenio bičiulių ateities politinius užsimojimus, kuriais siekiama sudaryti lyg ir naujas politinis sambūris, apjungiąs voldemarininkų sukirpimo nacionalistus, Anglijoj veikiančius rezistentus, diplomatų šefo šalininkus, Bieliuko atskalūnus ir visus kitus, kas paklus to užsimoto bendradarbiavimo židinio vadams.

Sako, kad to laiško turinys gerokai paveikė kai kuriuos VLIKo narius ir dar stipriau įtempė santykius tarp tautininkų ir VLIKo daugumą sudarančių.

Kas tą laišką atidarė, matyti, yra Nepriklausomos Lietuvos paskutinių metų vadizmo auklėtinis, nes tada cenzūra visais pašaliais ir visokeriopai buvo išbujojusi ir valdžios kietai praktikuojama. Taigi, dabar V. Rastenis gavo kitu lazdos galu... Tikrai yra nešvarus darbas knistis po svetimus privačius laiškus, bet vadizmo šalininkų tarpe tas politikoj praktikuojama.

NEW YORKAS. — Iš Vinco Krėvės Mickevičiaus veikalo pirmos dalies "Dangaus ir žemės sūnūs", kur kalbama apie Kristaus gimimą, buvo vykusiai transliuota per radiją į Lietuvą. Transliacija ėjo vaidinimo pavidale Kalėdų švenčių pirmą dieną.

NEW YORKAS. — Čia turimomis žiniomis visose latvių visuomeninėse organizacijose, kurios latviams atstovauja kitose politinėse institucijose pvz. pavergtųjų tautų seime ir kitur, vadovaujamas vietas užėmė latvių atžangieji, visus kitus nustumdami, t.y. tuos, kurie paskutiniųjų metų Latvijos buvusiai vadistiniai vyriausybei buvo opozicijoj.

BROOKLYNAS, N. Y. — Čia iš seno veikia vokiečių kinoteatras Wagner. Jame filmai rodomi vokiečių kalba ir iš Vokietijos atgabenti.

Prieš Kalėdų šventes ten ėjo vienas tokis vaizdelis, kuriame buvo pavaizduota lietuvaitė. Tenka spėti, tremtinė pas vieną vokietį avis gananti. Ji mėgo iš medžio drožinėti ir savo užsispyrimu, ištvermingumu pasiekė skulptūros aukštybių ir įkopė į garsiųjų dailininkų šeimą.

Įdomu, kad kita to vaizdelio artistė dalyvė buvo Čechova, mums žinoma savo nešvankiu atsiliepimu vokiečių spaudoje apie Lietuvos teatrą.

V. Vokietijos kinoteatro menas jau yra pasiekęs aukštybių tiek pačia technika, tiek vaidyba. Muzika čia užima pirmaujamą vietą. — *a.*

Lai Nauji Metai būna pilni malonaus gyvenimo su naujom ir patogiom namų reikmenim iš Progress Lietuvių Bendrovės Krautuvės!!

Šį mėnesį čia eina inventory ėmimo stako sumažinimo didis išpardavimas. Kainos numažintos nuo 25% iki 50% ant geriausių baldų setų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, radijų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namams reikmenų.

Lengvi išmokėjimai pritaikomi visiems. Lankykitės visi čia į

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE CO

4181-83 Archer Ave.
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje

This is Our Challenge!

No accidents for 24 hours in our community!

Can we do it?

S-D Day is a challenge to every city and town to do its part in keeping this day as accident-free as humanly possible—to show accidents can be avoided. It's a challenge to every driver and pedestrian, too.

Let's show President Eisenhower we can do *our part.*

Remember, let's help each other avoid accidents. Be alert... courteous... smart... calm.

Safe-Driving Day
DECEMBER 15, 1954

THE TRUTH IS...

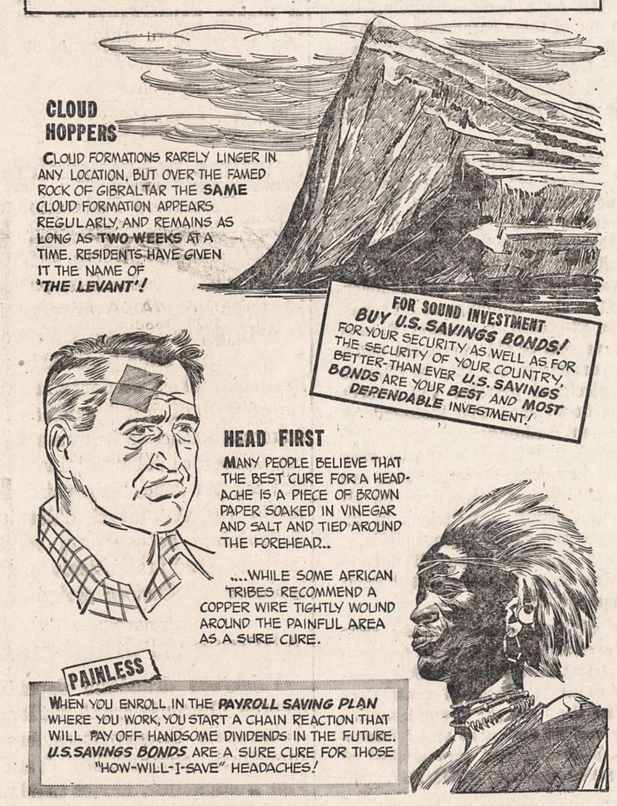

Žiemos Švenčių Sveikinimai

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
NARIAMS, DRAUGAMS IR KAIMYNAMS

Valdyba, Direktoriai ir visas štabas tariame širdingą ačiū seniems ir naujiems mūsų nariams, draugams bei kaimynams, prisidėjusiems prie CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION išauginimo iki $14,500,000.00.

Kviečiame lietuvius aplankyti mūsų raštinę — Žiemos šventėms puikiausiai išpuoštą Taupymo ir Skolinimo Bendrovę. Pamatysite Kalėdų Senuką su briedžiais, eglutes ir daug puošmenų.

Kiekvienas atsilankęs gaus puikų kalendorių su termometru. Atidariusieji naujas taupymo sąskaitas gaus dar priedo naują rutulinę plunksną. Vaikams, atėjusiems su tėvais, Kalėdų dovanoms duodame Porky—Big Bank ir saldainių. Priklausote ar nepriklausote mūsų bendrovei, atsilankykite ir susipažinkite su viena proporcionaliai smarkiausiai augančia taupymo bendrove.

CHICAGO SAVINGS per 30 metų visada išmokėjo aukštą dividendą. Taupytojams pinigai išmokami pagal pareikalavimą. Visi taupomi pinigai yra apdrausti iki $10,000. Veltui patarnavimas mokant geso, elektros bilas ir keičiant čekius.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASS'N

6234 SO. WESTERN AVENUE — Telef.: GRovehill 6-7575

JOHN PAKEL, Prezidentas

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius Visuose atsitikimuose egzaminavima daroma su elektra, parodančia ma žiausias klaidas. Speciali atyda krei piama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietu
Treč. ir sekmad. pagal susitarima
4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill.

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezidencijos telef.: WAlbrook 5-5076

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M.
Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: Fillmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų.
Šeštadienį 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Antradieniais nuo 7 iki 9 vakaro
Šeštadieniais nuo 9 iki 12 prieš piet ir nuo 1 iki 5 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 val. ryto ir 5-8 val. vak.
Šeštad. 10-2 ir trečiad. tik nuo 10-12.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Buto telefonas: EUclid 6-2806
Ofiso telefonas: OLympic 6-0558
DR. L. PETRAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
1405 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.
Kasdien 10-12 prieš piet, 2-4 po piet, 6-9 vakaro; šeštadienį 9-1.

Tel. offiso CLliffside 4-2896
Res. LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kampas 47 & Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p.
šešt. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmadienius

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadieni 2—4 v. p. p.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5 ir 6-8, treč. ir šešt. tik 3-5.
Tel.: PRospect 6-8548
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 1-3 ir 6-8:30, šešt. 11-1, ir 2-4. šeštadienį 11—1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šešt. 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šetad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400.
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Spec. pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
VAL.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

Dr. C. M. Liestenfeltz
CHIROPRACTOR - PHYSICIAN
515 Broadway — Gary, Indiana
Phone GAry 3-0717
35 years experience
Hours: Daily till 9:00 p. m.

ATSIŠAUKIMAS

į Chicagos miesto gyventojus, liečiąs

Elektros Inspekcijos Biurą

I now feel that an explanation to the Citizens of the City of Chicago is in order, and to some of my friends who do not know the score or what I found myself confronted with — (a cold deck), Tuesday afternoon, December 7, 1954, at a hearing of the Building and Zoning Committee of the Chicago City Council, for the purpose of discussing an ordinance proposed by the Electrical Industry Committee for reconstituting the Electrical Inspection Bureau which provided for said Bureau to be transfered to a department whose relationship would be one to another and also provided that the City Code covering same be in accord with the State Statute covering same.

The first three gentlemen opposing the ordinance to my mind were ridiculously unfair and not factual. The fourth gentleman, Mr. Lloyd Johnson, Commissioner of Streets and Sanitation, was factual.

After spending close to two hours trying to explain the electrical construction industry and the necessary operations of the Electrical Inspection Bureau, which is a highly technical subject, the general discussion became so ridiculous that I felt it would be expedient to be just as ridiculous if not more so. I then realized that it was necessary to fight fire with fire. We have been trying to make a contribution to alleviate a most distressing situation.

I stated that I had taken over the Electrical Inspection Bureau and was running same. That is not factual. To do so would be impossible. The statement was as ridiculous as the statements of my opponents.

I stated that I had told the inspectors to throw all the abnormal reports which were being given priority over their regular work in the wastebasket, this likewise is not factual. What I did tell the Assistant Chief Electrical Inspector was to have them processed, pick out any that may have any merit and give them to the various inspectors in whose districts they were located.

What I did do, while talking to all of the inspectors on the evening of October 28, 1954, after going into the inspectors' duties and how they could reduce their workload and service the public and the contractors, was to instruct them personally to disregard the division office on the south side, (no other branches have yet been opened) and to continue the present methods and procedures in making electrical inspections, writing reports thereof, and all other normal duties as heretofore were in effect in their employment as electrical inspectors in the Bureau of Electrical Inspection prior to January 1, 1946. These instructions were issued by me in order to continue and to maintain a comprehensive, simple and efficient method for rendering, under statutory requirements, to the electrical industry and their clients and the public, the necessary electrical inspection services for which they had paid.

I felt justified in issuing these instructions for the reason they were receiving orders from a so-called public relations counselor, assistant to the Acting Commissioner, who not only has agreed with me that he knows nothing about the electrical industry or the building business not alone the procedures necessary to make inspections of any kind and in view of the fact that I had been trying honestly to get some relief from an intolerable condition for our inspectors, the chief inspector and the assistant chief inspector, plus the needs of the industry for a period of two and one-half months.

I have been severly criticized in the newspapers for my remarks. After thinking it over, if I was criticizing myself (I started on this assignment August 16, 1954) it would be to the effect that I should have taken action September 1, 1954, to bring this matter to a head and there is little doubt in my mind that I could have effected (received) an equitable arrangement for the people I represent. That I did not do so is water over the dam. I have found many times through life that if you do not meet a situation when you should, it will grow and sometimes get so large that you cannot jump over it. In this particular case, I found that there were more angles than there are in a Chinese joss house.

The electrical business, regardless of what anyone may think, is highly competitive. The electrical code with the Bureau of Electrical Inspection functioning properly makes it possible for all contractors, manufacturers, suppliers and others to bid on an equitable basis. Without the Electrical Inspection Bureau functioning properly we have complete chaos in the industry.

Practically all contracts for electrical work, both new and old, between owners and electrical contractors have a clause to the effect that the work will be done "In accord with the rules of the Electrical Inspection Department, the code covering same and in a workmanlike manner." On account of the situations existing with the "Electrical Inspection Department" not functioning for the purposes for which it was established and for which the contractors have paid in permit fees $1,087,000.00 as of October 31, 1954—(cost of operating the department $592,114.00) with a profit to the City of $607,886.00 (for ten [10] months of this year), many of the contractors were unable to collect their bills as they could not get a final inspection on their jobs.

The records of the department show that the completed inspections (final certificates) per day for the month of September were 7.9, per inspector, —for the month of October 9.9,—for the month of November 12.9. This in no way shows the amount of work the inspector does as he visits many incompleted jobs and also has to investigate fires in his district. I take credit for the improvement as portrayed in October and November due to my insistence that the electrical inspectors reduce their work load.

I will now try and explain briefly the electrical construction industry as it exists today and the work and duties of an electrical inspector.

1. The electrical construction business, as I view it, is in three categories—large, medium and small. The large contractor as a rule is well able to take care of himself and his business. Generally speaking, the medium sized contractor likewise. The small electrical contractor in most cases is not as well off as the men working for him, or his foreman. In the year 1912, when I was working with tools, the small electrical contractors were very happy to make a ten dollar bill on a two-flat building—as a rule, they worked out of their basements and had a very low overhead. Today the minimum overhead of the small electrical contractor, through no fault of his, is ten thousand dollars per year,—with conditions as they are, he is gradually being pushed out of business.

2. The electrical inspectors' districts all vary according to location — some are very large, permits are taken out for new homes, oil burners, etc., in old homes, new services in old homes and additional circuits, additions to the existing installations in old apartment buildings and hotels. Permits are also taken out for changes in stores and commercial buildings as well as slum buildings of all types. The records of the Electrical Inspection Bureau show that in the conversion of old apartment buildings 90% of all conversions in the City of Chicago were covered with electrical permits. The records of the Building Department show that thousands of conversions of apartment buildings were made illegally (without permits). I think this speaks very well of the Electrical Inspection Bureau. There are also permits covering electrical inspections on all types of additions to existing installations in industrial buildings, large and small, office buildings, churches, schools and theaters. Also all outside electrical signs, which must be reinspected each year, which is no small item.

The inspector in addition, receives many calls from electrical contractors for information and rulings on existing electrical installations, which information is very important to electrical contractors and owners. When he does not get prompt service his business suffers and he gets mad at all inspectors and sometimes is abusive and very critical of the Electrical Inspection Bureau. CAN ANYONE BLAME HIM?

3. The jobbers, dealers and manufacturers from time to time have new materials and equimpent on which approval or criticism has to be made by the Chief Electrical Inspector, the Assistant Chief or the Inspector in charge of the laboratory, and they likewise must have time to devote to these questions and discussions before reaching final decisions.

We believe every fair minded person knows that there are two (2) sides to every story. When difficult situations arise where I am on one side of the table, I always put myself on the other side of the table long enough to think of the other party's problems and weigh it up accordingly.

The people I represent, including the employees of the Electrical Inspection Bureau and myself believe we are entitled to a fair and impartial hearing before the Building and Zoning Committee of the Chicago City Council. We also feel that the Chairman of the Committee, the Honorable Emil V. Pacini and twenty-three (23) of the twenty-five (25) members of the Committee are in no way responsible for what happened at the hearing December 7, 1954, and we are looking forward to same.

In conclusion, I take the liberty of wishing all of the Citizens and their families of the City of Chicago as well as those of the Metropolitan Area where I have many friends and acquaintances, a Happy Christmas and a Happy New Year, likewise I am hoping for the same for myself and family.

ROBERT P. BROOKS, Chairman

Industry Committee for the Stabilization

of the Electrical Inspection Department.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Vasara žiemą

Trečiadienio popiete Chicagos oras priminė vasaros kovą su žiema, kai kilo sniego pūgos ir ėmė tarpais griauti stiprus perkūnas su žaibais. Žaibai kuriam laikui buvo pertraukę radijo stoties WGN veikimą, sugadindami anteną Roselle, Ill.

Iki ketvirtadienio prikrito Chicagoje bei jos apylinkėje sniego 3—5 colių storio sluogsnis. Keliuose bei gatvėse susisiekimas pasunkėjo. Ryšium su tuo bent 2 žmonės mirė Chicagoje nuo širdies smūgio. Dėl slidaus kelio eilė žmonių buvo sužeisti.

Ketvirtadienio naktį buvo pranašaujama didesnio šalčio, temperatūrai nukritus iki 10—15 laipsnių.

M. B. Sachs kandidatas į miesto iždininkus

Morris B. Sachs, žinomas Chicagos prekybininkas ir filantropas, bus kandidatas į Chicagos miesto iždininkus mero Kennelly sąrašu per ateinančius rinkimus.

M. B. Sachs yra pradėjęs savo karjerą paprastu iš namų į namus vaikščiojančiu pardavėju, o dabar turi dvi dideles drabužių krautuves Halsted ir Diversey gatvėse. Jis plačiai skelbiasi ir per kai kurias lietuvių radijo stotis. Pats M. B. Sachs yra gimęs Lietuvoje, gyvenęs Švėkšnoje, atvykęs į Chicagą 1908 m., kai jis buvo 12 metų amžiaus.

Jį gubernatorius Strattonas pereitais metais buvo paskyręs nariu į Ill. Board of Public Welfare Commissioners. Sachs sakosi visada balsuodavęs už demokratus, tik ne per pirminius balsavimus.

Verslininkai už švietimo pabranginimą

The Taxpayers Federation of Illinois, kuri sudaryta daugiausia iš biznierių, norinčių, kad valdžia mažintų mokesčius, pasisakė prieš Illinojaus universiteto 4 metų šakos įkūrimą Chicagoj.

Federacija siūlo padidinti mokestį už mokslą studentams, kurie eina studijuoti į valdžios išlaikomas kolegijas ir universitetus Illinojuje; dabartiniai mokesčiai esą per žemi. Taip pat federacija ragina statyti didesnius išsilavinimo bei gabumų reikalavimus studijuojantiems valstybinėse aukštosiose mokyklose.

Atpigs auto draudimas

Valstybės draudimo departamentas Illinojuje įsakė National Automobile Underwriters Assn. sumažinti automobilio draudą 5%. Kompanijos, kurios priklauso šiai auto draudimo firmai, sudaro 60% visų valstybės auto draudimo agentūrų.

Sumažinimas įsigalios nuo 1955 m. sausio 10 d. $100 polisui Chicagoje ir Joliet reiks mokėti 5 dol. mažiau, o Springfielde ir Peorijoje 20% mažiau.

Jie norėjo įduoti paketą...

Penki plėšikai aštuoniolikmečiai vakare atėjo į taupomųjų kasų pirmininko W. E. Kaiser butą, 8100 S. Winchester Ave., sakydami, jog jie atnešą jo dukteriai paketą.

Įėję vidun, jie surišo 53 m. Kaiserį, o patys ėmė ieškoti pinigų. Reikalavo, kad jis atiduotų $40,000, kuriuos, plėšikai tvirtino, Kaiser atsigabenęs į namus. Kai Kaiser jaunuosius plėšikus įtikino, jog jis tokių sumų nelaikąs namuose, jis atidarė seifą, iš kurio jie pasiėmė $150, o taip pat atėmė $40 iš jo piniginės, brangenybes, patefoną, rašomąją mašinėlę ir kt.

— Mažieji lietuviukai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo auka!

75,000 WATTS!

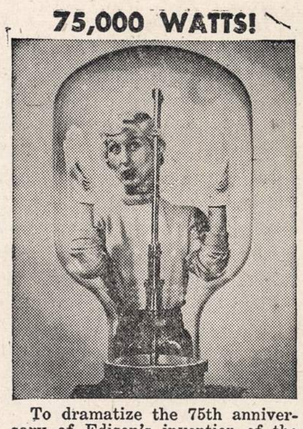

To dramatize the 75th anniversary of Edison's invention of the light bulb, being celebrated this year, General Electric produced this 75,000-watt lamp, largest in the world. So huge that Nancy Whiteman almost could get inside to see what makes it operate, the lamp produces enough light to serve 190 average homes. Vital statistics: weight, 50 pounds; height, 42 inches; diameter, 20 inches.

Čikagiečiai kalba geriausiai

Prof. C. W. Wise kalbėjimo mokytojų suvažiavime Chicagoj aiškino, jog čikagiečiai kalba pavyzdingiausia tarties požiūriu anglų kalba Amerikoje; ji einanti amerikiečių kalbos pagrindu, nors ir čikagiečių kalboje esą tam tikrų tarmiškumų.

Wise yra Louisianos valstybinio universiteto profesorius, daugelio fonetikos veikalų autorius.

Šelpiamųjų padvigubėjo

Chicagos labdaros departamentas praneša, kad šelpiamųjų šiais metais buvo dvigubai daugiau negu pernai. Šiuo metu gauna pašalpą čia 48,200 asmenų, o pernai tebuvo jų 26,519.

Vidutiniškas pašalpos dydis mėnesiui yra $43.17; į tą sumą įeina ir lėšos medicinos pagalbai.

Kaskart sunkiau susirasti darbą senesniems žmonėms ir invalidams.

Įvairios žinios

— Chicagos miesto taryba surinko 4 milijonus dolerių pajamų mokesčio už cigaretes, imant po 1 c. nuo pakelio. Tomis pajamomis buvo manyta apmokėti algų padidinimą miesto ugniagesiams ir policininkams, bet dabar tai pakibo ore, nes apylinkės teismas sprendžia, jog tas 1 c. neteisėtai buvęs uždėtas cigarečių pardavinėtojams.

— Policijos vadas O'Connor perkėlė į kitas vietas 5 policijos kapitonus Chicagoje. Kai kas tai sieja su artėjančių burmistro rinkimų politika, nors pats policijos vadas tai neigia.

— Valstybė iškėlė 2.2 milijono dolerių bylą Elgin, Ill., kompanijai Erie Basin Metal Products, Inc., ją kaltindama per dideliu pasipelnymu.

Moterų Klubo vakaras

Brighton Parko Lietuvių Moterų Klubas 20 metų gyvavimo sukakties proga rengia linksmą šokių vakarą su programa, kurią atliks klubo narės ir "Šurum burum" sesutės 1955 m. sausio 1 d. Vengeliausko svetainėj, 4500 So. Talman Ave. Šokiams grieš B. Pavio orkestras. Pradžia 7:00 val. vakare. Įėjimas 50 c. su taksais.

Komisija, susidedanti iš darbščių narių (Adela Sankus, Julia Sačauskas ir Bernice Žemgulis), stengsis visus pavaišinti įvairiais gardumynais, o prie baro bus visokių skanių gėrimų. Taipgi bus visoms narėms ir draugėms, atsilankiusoms į vakarą, įteikta po rožių gėlę.

Kviečiame visus gausiai atsilankyti ir smagiai laiką praleisti.

Valdyba ir Komisija

SVILAINIAI Į FLORIDĄ

Agnes & Steve's Resort savininkai p.p. Svilainiai, gyv. Townsend, Wis., nusipirkę naują "Pakard", išvažiavo šiltojon Floridon. Pirmiausiai apsistos pas p. Popell, Tampa, Fla., o paskui žada aplankyti visą Floridą. Kartu su jais važiuoja Mrs. Edna Kumpas.

CLASSIFIED ADS.

SITUATION WANTED
Ieško Darbo

MOTERIS su 5 metų berniuku ieško darbo ant tabako farmos už šeimininkę. Noriu dirbti apskritus metus. Prie Delhi, Simcoe arba Tillsonburg. Rašyti:
Naujienos, Box Nr. 4615,
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

RENDUOJAMAS furnišiuotas butas 1-me aukšte, 5 kambariai. 1713 So. Union Ave., 2-ras aukštas.

IŠNUOMOJAMAS gražus, apšildomas kambarys beismonte.
6954 So. Maplewood Ave.

MARQUETTE Parke išnuomojamas 1 kambarys. Kreiptis telefonuojant HEmlock 4-4378 po 4 val. po pietų. Seštadieniais ir sekmad. visą dieną.

IŠNUOMOJAMAS kambarys be maisto gaminimo. Pageidautina vyras. 6531 So. Fairfield Ave. HEmlock 4-6512.

IŠNUOMOJAMAS 5 kambarių butas, 3-čias aukštas iš priekio. Pečium apšildomas. Naujai atremontuotas. 3218 So. Wallace. Teiraukitės 2-me aukšte iš priekio arba skambinkite PRospect 6-5009. Mrs. Kazlauskas.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

L I N O L E U M
Kamb. 12-15 uždengiamas už $19.95. PLASTIKOS sienai tile—Maudynė 4x7, 4 pėdų aukščio, įdedam už $77. MAUDYNĖS ĮRENGIMAI, 3 GABALŲ, įdedame tiktai už $229.
BRABEC, HE 4-3200
Veltui apskaičiavimas.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAlbrook 5-5671

AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI!
Prieš draudsdami kitur, pasiteiraukite pas mane. Pirmaeilės kompanijos —aukščiausi komisai. Savi pas savus!

PERMODELIAVIMAI, pertaisymai ir beismonte butų įrengimai. Nemokamas apskaičiavimas. Nereikalaujama įmokėjimo. Rudis Contracting Co., kontraktorius ir statybininkas, 6036 So. Mason Ave., Chicago, Ill.
RElIance 5-9448

Smuikininkės Kuprevičiūtės koncertas

Sausio 2 d. Chicagoj, Maria High School Auditorijoj (California & 67th St.), įvyksta pirmasis ateinančių metų koncertas, kurio programą atliks smuikininkė Elena Kuprevičiūtė, atvykusi iš Argentinos, ir pianistas Andrius Kuprevičius. Koncertas prasidės 3:30 p. p.

Pinigėliai atvyksta iš Deroito

S. Čiurlionienės 3 veiksmų komedija "Pinigėliai" bus parodyta Chicagoje 1955 m. sausio 23 d. Sokolų salėje, 2337 S. Kedzie Ave.

Šį vaidinimą rengia Chicagos Lietuvių Draugija. Tai bus iš eilės 46 metinis šios draugijos parengimas.

Komedija "Pinigėliai" gana įdomi, paimta iš lietuviškojo gyvenimo. Vaidinimą paruošė patyrusi scenos artistė Zuzana Arlauskaitė-Mikšienė. Ji yra suorganizavusi gerą būrį gerų vaidintojų. Šiame veikale svarbiausią rolę pasiėmusi pati režisorė Z. Arlauskaitė.

Chicagos Lietuvių Draugijos nariams ir kitiems atsilankiusiems į šį vakarą bus malonu praleisti laiką ir pasižiūrėti smagaus vaidinimą bei įdomaus veikalo. **b.**

Pirmas įvykis

Garsus šveicarų laikrodžių fabrikas CYMA išleido nepaprasto grožio ir gerumo laikrodžius, apie kuriuos reiktų daug rašyti, bet vistiek viską negalima pasakyti, reikia pamatyti pas J. KARVELĮ, 3322 South Halsted Street, Chicago, Ill. Telefonas: YArds 7-0677.

P. S. Reikalaukite katalogų, siunčiama į visas pasaulio šalis. (Sk.)

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

SPECIALIAI NAUJIEMS METAMS
Gražus 4 kambarių, padidinamas, mūrinis 2 metų senumo namas. Lotas 37 ir pusė per 125. Alyva apšildomas, rūsys. Prie 58th ir Ashland. $18,000.

Šventos Ritos parapijoje, mūrinis 2-jų flatų 2 po 5. Stokeris, karšto vandens šiluma, garažas, čerpių vonia ir virtuvė. Kaina $26,000. Puikus.

5 kambarių mūrinis bungalow. Lotas 30x125. Pajamų $120 į mėnesį. Tiktai $14,000.

Mūrinis 4 flatų, visi po 5 kamb. Alyva apšildomas, karštas vanduo, 26 metų senumo, mūrinis garažas. Tiktai $30,000. Puikios pajamos.

Rooming house, 42 apstatyti kambariai ir 5 kamb. apartmentas. Alyva šildoma. Pajamų virš $18,000. Prašo keturių nuomų.
MITCHELL - MARKUNAS REALTY
2656 West 69th Street
Income taksų ir automobilio leidimų patarnavimas.
Šaukite sekmadieniais nuo 1-5 val.
PRospect 8-2151

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:
VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
Turime didelį pasirinkimą namų ir biznių įvairiose miesto dalyse.

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
PRospect 8-3579 (vak.)

ŠVENČIŲ DOVANA
2 aukštų, 11 kambarių mūrinis namas. 3 virtuvės, 3 vonios, geros pajamos. Platus sklypas. Arti lietuviškos mokyklos ir bažnyčios Roselande. Nepatikėsite, kad jį būtų galima nupirkti už $17,500, o tikrai tik tiek prašo.
Mūrinis 2 aukš. namas. Graži krautuvė ir 6 kambarių butas. Automatiškai apšildomas vandeniu. Dvigubas garažas. 59th, tarpe California ir So. Western. Tiktai $22,000.
Apinaujis šviesus 2 aukštų mūrinis namas Marquette Parke. Pilnai įrengtas butas rūsyje. Šildomas karštu vandeniu su stokeriu. Naujas stogas, dvigubas mūro garažas. $26,000.
P. LEONAS
REAL ESTATE
2444 W. 63rd St. Antras aukštas
PRospect 8-0097

LIUKSUSINIS mūro 2½ aukšto rezidencinis kampinis namas. Didelis sklypas su pavėsiu ir vandentrėškiu. Mūro 2 automobilių garažas. Alyvos šildymas. Kaina neaukšta palyginus su namo liuksusine statyba ir atsižvelgiant į gražią vietovę. Galima turėti sau butą ir gerų pajamų.

Reikalingi ūkiai arti Chicagos prie vandens. Prašome prisiųsti smulkų aprašymą, o jei galima ir trobesių fotografijas. Turiu pirkėjų, norinčių įsigyti ūkius.

Prie 89-tos gatvės, tarp Mayfield Austin, 4 sklypai 120x125 pėdų už $1,200. Puiki vieta užmiesčio statybai.
P. STANKOVIČIUS
REAL ESTATE IR INSURANCE BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 SO. HALSTED ST.
Phone DAnube 6-2793
Namų YArds 7-6818

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.
A. Gintneris, pirmininkas,
V. Petrauskas, statybos vedėjas.

A STEAL
5 kambarių namas. Didelė pastogė su grindimis, insuliuotas, "weather stripping", garažas. 50 pėdų sklypas. Gazu karštu vandeniu šildymas.
7116 W. 72nd Street

CICERO bargenas, 5 kamb., furnasu šildomas, 8 metų senumo namas. Kaina $12,900. Svoboda, 6013 Cermak.
BIshop 2-2162

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA TAVERNA. 3337 So. Halsted St. Savininkas Joe Armon.

IŠNUOMOJAMA KAMPINĖ KRAUTUVĖ
6560 So. Western Avenue
Puikaus biznio distrikto širdyje. Šitą pageidautiną modernią krautuvę dabar galite gauti. Tinka bet kokiam bizniui. Renda prieinama. 20x50, plytelių grindys, apšildoma; įėjimas iš priekio, šono ir iš kiemo. Savininkas kooperuos su rendauninku.
Mrs. Jesse Puniskis, EAstgate 7-9120
835 Diversey Parkway, Chgo 14, Ill.